

Pedagogisch beleid

De Regenboog kinderopvang

Kinderdagverblijf Tuintje Regenboog

Vastgesteld door	Ingangsdatum	Revisiedatum	Versienummer
Directie Tuintje Regenboog en de Oudercommissie	Januari 2020	Januari 2021	10

Inhoud pedagogisch beleid Tuintje Regenboog

1. Voorwoord
2. Visie
3. Beschrijving van de organisatie
4. Pedagogische visie
5. Ontwikkeling van het kind
6. Omgeving en groep
7. Volgen en signaleren
8. Samenwerken met ouders
9. Oudercommissie
10. Klachtenprocedure
11. Omgang met diversiteit en democratisch burgerschap
12. Houding en rollen personeel
13. Welbevinden
14. Vermoeden kindermishandeling
15. Planning, plaatsing en opzegging
16. Afwezigheid
17. Diëten
18. Roken
19. Contact

BIJLAGE: Overzicht 3-uurs regeling

1.Voorwoord

Beste ouders en belangstellenden,

Dit is het pedagogisch beleidsplan van Kinderdagverblijf Tuintje Regenboog. De Regenboog Kinderopvang is een kinderopvangorganisatie welke zowel dag- als buitenschoolse opvang aanbiedt. Op de dagopvang wordt professionele opvang aangeboden voor kinderen van 0 tot 4 jaar.

Het pedagogisch beleidsplan is opgesteld om u uitleg te geven over hoe wij werken en wat wij precies voor uw kind doen. Het beleid dient tevens als leidraad voor de pedagogische medewerkers. Het biedt de pedagogisch medewerkers houvast bij het dagelijkse werk met kinderen, geeft richting aan het pedagogisch handelen en zorgt voor een gelijkgestemde aanpak. Tevens kunnen de gemeente en GGD aan de hand van het beleidsplan inzicht krijgen in onze pedagogische werkwijze.

De Regenboog Kinderopvang vindt het belangrijk om kwaliteit te leveren aan kinderen, ouders en personeel. Door in goed contact te staan met ouders, pedagogisch medewerkers en externen wordt er getracht de wederzijdse betrokkenheid te vergroten. Met een open houding naar elkaar, blijven we in een voortdurend kritisch proces dat leidt tot verdieping en mogelijk tot veranderende inzichten. Het pedagogisch beleidsplan is dan ook nooit af en zal wanneer nodig worden aangepast.

2. Algemene visie

Multiculturele organisatie

Wat is een Regenboog zonder diversiteit aan kleuren bij elkaar? Een Regenboog is een mooi fenomeen doordat alle kleuren bijdragen aan het totaal plaatje. Het kleurenpalet van de Regenboog staat symbool voor onze visie. Een multiculturele organisatie waarin ontwikkeling van de persoonlijke competenties van het kind wordt gezien en gestimuleerd vanuit de interactie door een kleurige en veelzijdige uitdagende omgeving. Op onze Regenboog Kindercentra bieden we elk kind een uitdagende omgeving die aansluit bij de belevingswereld van het ontdekkende kind.

Spelenderwijs ontwikkelen

Wij streven ernaar uw kind op een veelzijdige manier te stimuleren in zijn of haar ontwikkeling. Spelenderwijs maken de kinderen op de groep kennis met diverse culturen en met elkaar onder begeleiding van onze pedagogisch medewerkers. Belangrijkste kernwaarde voor onze organisatie is de multiculturele samenstelling van zowel ons team van pedagogisch medewerkers als de groepen kinderen op onze locaties. Wij zijn een transparante organisatie en hebben een open houding naar elkaar. Wij staan open voor ideeën van ouders en personeel. Wij geven dan ook graag openheid over onze werkwijze.

Van huiskamer tot ontdekkingsland

De Regenboog Kinderopvang heeft voor elk kind veel te bieden. Onze groepen zijn overzichtelijk ingericht als een veilige, vertrouwde huiskamer, met een eettafel, speelhoekjes en speel- en leermateriaal.

Tuintje Regenboog in Osdorp heeft de beschikking over vijf groepsruimten. Kinderen krijgen hier volop de gelegenheid om de wereld te ontdekken door middel van gevarieerde activiteiten die de pedagogisch medewerkers voor hen bedenken.

Vrolijkheid en rust

De belevingswereld van een kind is vrolijk en blij. Wij proberen dan ook zoveel mogelijk mee te gaan in de vrolijke gedachten van kinderen. Wij volgen het kind in zijn of haar ontwikkeling en stimuleren het om nieuwe ontdekkingen te doen. Op elke locatie wordt gewerkt met een vast dagprogramma en maandthema's. Door deze werkwijze raken de kinderen snel vertrouwd met de gang van zaken op de groep, wat bijdraagt aan hun gevoel van veiligheid en rust. Door aan deze belangrijke randvoorwaarden te voldoen krijgt uw kind volop de gelegenheid de wereld om zich heen te ontdekken.

Activiteiten

Vanuit ons multiculturele perspectief willen wij de kinderen op de Regenbooglocaties de gelegenheid geven om zoveel mogelijk van de wereld met zijn prachtige diversiteit aan culturen en activiteiten te ontdekken. Dit doen we door iedere zes weken te werken met een educatief thema zoals, verkeer, kleuren, jaargetijden, landen etc.. U kunt denken aan activiteiten zoals; samen koken, schilderen, boekjes lezen en muziek luisteren, peutergym en yoga, sport en spel. Elk van deze activiteiten staan in het teken van educatie, cultuur, land of ander levendig onderwerp, passend binnen het thema.

Service

Door de kleinschaligheid van onze organisatie bieden wij u de mogelijkheid tot veel persoonlijk contact en snel antwoord op uw vraag door korte interne lijnen. Onze prijs is in het algemeen lager door minder overheadkosten en efficiënter afhandelen van uw wensen en vragen. Ons ziekteverzuim is laag, we hebben vaste invalkrachten bij ziekte en vakantie. Uit onderzoek is gebleken dat kinderen die kleine kinderopvang organisaties bezocht hebben een grotere woordenschat hebben en sneller leren lezen.

3. Beschrijving van de organisatie

Educatief Kinderopvangcentrum Tuintje Regenboog is onderdeel van de organisatie de Regenboog Kinderopvang. De Regenboog Kinderopvang telt een kinderdagverblijf en een buitenschoolse opvang locatie in Amsterdam- Osdorp.

In het Educatief Kinderopvangcentrum Tuintje Regenboog aan de Pieter Calandlaan 839 huisvest het kinderdagverblijf. Kinderdagverblijf Tuintje Regenboog heeft vijf stamgroepen die plaats biedt aan kinderen in de leeftijd van nul tot en met vier jaar.

Daarnaast bestaat de organisatie uit:

- **Directie:** de directie is eindverantwoordelijke voor al het te voeren beleid. Het heeft de hoogst dagelijkse en bestuurlijke leiding van de kinderopvangorganisatie en vormt tezamen met de leidinggevende het beleid van de organisatie.
- **Leidinggevende/pedagoog:** is verantwoordelijk voor de dagelijkse organisatie van het kindercentrum. De leidinggevende/pedagoog is verantwoordelijk voor het te voeren beleid, personeels- en kindbezetting, verlofregistraties, budgetbeheer, onderhoudt relaties met scholen en gemeentelijke instellingen, beleggen en voorzitten van teamvergaderingen, organiseren van ouderavonden, dragen ideeën aan voor activiteiten, plaatsing van nieuwe kinderen en is het aanspreekpunt voor medewerkers, ouders en verzorgers. Daarnaast ondersteunt ze de medewerkers in hun opvoedkundige en ontwikkelings-gerelateerde hulpvragen. Tevens ondersteunt de pedagoog medewerkers in het schrijven van kind rapportages en adviseert ouders over probleemgedrag.
- **Pedagogisch medewerker:** de pedagogisch medewerker is verantwoordelijk voor de dagelijkse opvang, ontwikkeling en verzorging van een groep kinderen in een kindercentrum. De pedagogisch medewerker ressorteert hiërarchisch onder de leidinggevende en begeleidt in voorkomende gevallen pedagogisch medewerkers in ontwikkeling, groepshulpen, BBLers, BOL-ers en stagiaires. De pedagogisch medewerker heeft als taak de kinderen te begeleiden, te verzorgen, informatie uit te wisselen en zorg te dragen voor de facilitering van een gezonde ontwikkelingsomgeving van de kinderen.

Opleidingseisen

De beroepskrachten en inval krachten van Tuintje Regenboog zijn in het bezit van een diploma conform CAO Kinderopvang en een verklaring omtrent goed gedrag. (V.O.G.)

Het team van Tuintje Regenboog bestaat uit een mix van diverse opleidingen namelijk SPW 3, SPW 4, onderwijs assistent en HBO Pedagogiek.

Onderscheidend vermogen

Bij aanstelling wordt rekening gehouden met het onderscheidend vermogen van iedere pedagogisch medewerker. Het onderscheidend vermogen maakt iedere pedagogisch medewerker uniek en biedt mogelijkheden voor persoonlijke invulling tijdens de beroepsbeoefening. Het onderscheidend vermogen uit zich in bijvoorbeeld specialisme of sterke interesse in dans, theater, muziek, sport, biologie e.d. Pedagogisch medewerkers worden gestimuleerd hun specialismen om te zetten in werkplannen en deze over te dragen naar andere collega's.

Werkbegeleiding, loopbaanontwikkeling en begeleiding wordt verzorgd door de leidinggevende. Pedagogisch medewerkers voeren eens per jaar een functioneringsgesprek met hun leidinggevende. Het functioneringsgesprek is een dialoog tussen leidinggevende en pedagogisch medewerker. In dit gesprek worden knel- en verbeteringspunten besproken en opgesteld en dient deze als toetsingselement voor een volgend functioneringsgesprek. De pedagogisch medewerker wordt tevens door de leidinggevende begeleid in het werken met kinderen. Indien deskundig advies vereist is over (de omgang met) atypisch gedrag van kinderen, complexere opvoedingsvragen van ouders of collega's, wordt de hulp ingeroepen van de leidinggevende die tevens pedagoog is.

We selecteren onze medewerkers met zorg. Alle pedagogisch medewerkers bij Tuintje Regenboog zijn goed opgeleid. Alle medewerkers hebben een kindgerichte opleiding op niveau 3, 4 of hbo. Daarnaast volgen zij jaarlijks diverse cursussen, zodat hun kennis op peil blijft.

Inwerktraining nieuwe medewerkers

Nieuwe pedagogisch medewerkers volgen een inwerktraining van een dagdeel waarin aandacht is voor het pedagogisch beleid, beleidsplan veiligheid en gezondheid en alle protocollen en werkinstructies. Daarnaast heeft het de voorkeur om in de eerste periode boventallig ingezet te worden op de groep zodat de nieuwe medewerker goed ingewerkt kan worden.

Taalniveau 3F

De nieuwe wet Innovatie Kwaliteit Kinderopvang (IKK) stelt de eis dat alle pedagogisch medewerkers moeten beschikken over niveau 3F voor mondelinge taalvaardigheden. Daarbij gaat het om de onderdelen luisteren, spreken en gesprekken voeren. Voor de invoering van deze eis wordt een ruime ingroeiperiode gehanteerd. Een aantal pedagogisch medewerkers voldoen al aan het vereiste taalniveau 3F, de andere pedagogisch medewerkers van Tuintje Regenboog gaan het scholingstraject volgen om ook aan deze eis te kunnen voldoen.

Scholing voor pedagogisch medewerkers die werken met 0-jarigen

Voor het werken met de allerkleinsten(0-jarigen) is een nieuwe eis uit de Wet Innovatie Kwaliteit Kinderopvang (IKK) dat medewerkers scholing dienen te volgen en dit voor 1 januari 2023 afgerond te hebben. We willen deze scholing zoveel mogelijk verdeeld over de jaren vanaf 2019 gaan aanbieden.

EHBO en BHV

Er zijn dagelijks medewerkers werkzaam die een gecertificeerd diploma kinder-EHBO hebben. Daarnaast zijn er op elke locatie ook een aantal medewerkers opgeleid tot BHV'er. Zij krijgen ieder jaar een herhalingscursus.

Ondersteunend personeel/ stagiaires opleiding Helpende Zorg en Welzijn

Ondersteunend personeel werkt groeps ondersteunend in het kindercentrum. Doel van het inzetten van de groepshulp is het ondersteunen van de pedagogisch medewerker in het kindercentrum door het uitvoeren van algemeen verzorgende taken en/of licht huishoudelijke werkzaamheden. De groepshulp ressorteert hiërarchisch onder de leidinggevende. De groepshulp ondersteunt de medewerkers en houdt de voorraad bij van levensmiddelen en verzorgingsproducten. Ook ondersteunt de groepshulp bij toezicht van (buiten) activiteiten. Carmen is de vaste groepshulp van Tuintje Regenboog.

Er kunnen ook stagiaires van de opleiding Helpende Zorg en Welzijn aanwezig zijn. Zij zijn altijd boventallig aanwezig maar met de inzet van deze stagiaires kan wel het vier-ogen beleid opgevangen worden.

Naast het toezicht houden in verband met het 4 –ogen beleid bestaan de voornaamste taken uit licht huishoudelijk werk. Deze licht huishoudelijke taken bestaan onder andere uit tafel dekken en afruimen, afwassen, stofzuigen en dweilen. Ook ondersteuning bieden bij het geven van eten en drinken, zoals flesjes melk of brood smeren behoort tot de taken. Daarnaast is het houden van toezicht bij buitenactiviteiten/ uitstapjes ook taken die de stagiaire helpende zorg en welzijn uit kan voeren.

Inzet van stagiaires BOL en BBL

Er kunnen ook medewerkers in opleiding (BOL en BBL) aanwezig zijn. Deze medewerkers volgen een opleiding tot pedagogisch werker. Zij kunnen hun onderwijs via twee trajecten volgen. De zogenaamde Beroeps opleidende leerweg (BOL-stage) en de beroepsbegeleidende leerweg (BBL-stage). Beide leerwegen leiden studenten op voor hetzelfde diploma. De omvang van de beroepspraktijkvorming (stage) bepaalt voor een groot deel het verschil tussen beide leerwegen (minimaal 60% praktijk voor de BBL en minimaal 20% praktijk voor de BOL). De inzet van beroepskrachten in opleiding geschiedt in overeenstemming met de voorwaarden van de CAO kinderopvang. BOL- stagiaires blijven tijdens hun werkzaamheden op Tuintje Regenboog altijd in de positie van lerend student en zij zullen nooit de eindverantwoordelijkheid dragen voor de opvang en verzorging van de kinderen op de groep.

Zij zullen naast de pedagogisch medewerkers boventallig op de groep worden ingezet. Volgens de bepalingen binnen de CAO Kinderopvang mag de BOL- stagiaire worden ingezet als beroepskracht vanaf het tweede leerjaar bij A) ziekte van een pedagogisch medewerker, B) tijdens schoolvakanties en C) bij het afleggen van de proeve van bekwaamheid als onderdeel van de opleiding. Voorwaarde is wel dat de Bolstagiaire alleen kan worden ingezet op de eigen stage locatie binnen de eigen locatie en dat zij niet alleen op de groep mag staan, behalve tijdens pauzes.

De normatieve inzetbaarheid van BBL- stagiaires loopt op. In fase 1 en 2 van de opleiding (jaar 1 en 2 van de opleiding PW-3) wordt de inzetbaarheid bepaald door de werkgever op basis van de informatie van de praktijkopleider van de stagiaire. De formatie inzetbaarheid varieert van 0 tot 100%, waar 0 een boventallige inzet betreft en 100 volledig als beroepskracht inzetbaar. Volgens de nieuwe CAO Kinderopvang 2012-2014 kan de oplopende formatie inzet tot 100% al na het eerste half jaar van de studie bereikt worden. Naast de formatie inzetbaarheid loopt ook de zelfstandigheid van de BBL- stagiaire op; naarmate haar opleiding vordert, wordt zij steeds zelfstandiger in het uitvoeren van haar werkzaamheden en functioneert als een vaste beroepskracht.

De stagiaires worden begeleid door een werkbegeleider. Dit is een vaste groepsleidster van de groep waar de stage wordt gelopen die bij voorkeur minimaal drie dagen op de groep staat. Deze werkbegeleider heeft bij voorkeur meerdere jaren werkervaring en is voldoende kundig in het begeleiden van stagiaires. De werkbegeleider dient zoveel mogelijk met de stagiaire samen te werken. De begeleiding richt zich op het instrueren en begeleiden van de stagiaire bij de uitvoerende werkzaamheden waarbij de werkbegeleider het handelen observeert en opbouwende feedback geeft. De werkbegeleider weet wat er van een leerling verwacht wordt als deze een opdracht uitvoert zodat er gericht geobserveerd en beoordeeld kan worden. Daarnaast voert de werkbegeleider met regelmaat een voortgang/evaluatiegesprek.

Ook het team waar de stagiaire werkt heeft een taak bij de begeleiding. De leidsters ondersteunen de werkbegeleider waar nodig door mee te kijken, mee te luisteren en te ondersteunen bij het leerproces. Daarnaast koppelen zij ook bevindingen terug aan de werkbegeleider. Bij Tuintje Regenboog zijn er doorgaans meerdere stagiaires aanwezig op verschillende groepen. Indien er vragen of onduidelijkheden zijn of een opdracht moet beoordeeld worden door een pm'er met niveau 4 of hoger dan kan de werkbegeleider de praktijkleider inzetten om deze beoordeling op zich te nemen. Indien er een stagiaire op HBO niveau stage loopt bij Tuintje dan zal de stagiaire begeleid worden door de praktijkbegeleider. De praktijkbegeleider op Tuintje Regenboog is Floor Bisseling.

Een BOL en BBL stagiaire doen naast de taken die een stagiaire helpende welzijn/groeps-hulp verricht (licht huishoudelijke taken afwassen, vegen en dweilen, boodschappenbriefje maken en de boodschappen doen. Fruit schillen en drinken inschenken en toezicht houden bij buitenactiviteiten/ uitstapjes.) ook meer pedagogische handelingen. De BOL en BBL stagiaire begeleid en stimuleert de kinderen in hun ontwikkeling door onder andere gerichte ontwikkelingsactiviteiten aan te bieden. Maakt observaties van de kinderen en heeft ook oudercontacten, afhankelijk van het leerjaar kan een BOL en BBL stagiaire samen met de pedagogisch medewerkers een ouderavond organiseren.

De BBL- stagiaire ontvangt een leer-arbeidsovereenkomst. De student wordt dus in dienst genomen door het leerbedrijf en ontvangt een salaris. BOL stagiaires ontvangen geen arbeidsovereenkomst maar sluiten een stage-overeenkomst, een stagevergoeding is mogelijk.

4. Pedagogische visie

Ten grondslag aan de pedagogische visie van de Regenboog Kinderopvang liggen de volgende uitgangspunten:

- Ieder kind is uniek en dient als zodanig in zijn eigenheid te worden geaccepteerd en gerespecteerd zodat de mogelijkheden zichzelf te zijn zo optimaal mogelijk benut worden.
- Ieder kind heeft de behoefte aan- en het recht op het onderzoeken van zijn/haar mogelijkheden om zich vervolgens op geheel eigen wijze en tempo te kunnen ontwikkelen tot een vrij en zelfstandig individu.
- De pedagogisch medewerkers hebben een begeleidende, verzorgende en ontwikkelende taak. Zij spelen hierbij in op de ontwikkeling en de behoefte van het kind.
- Om zich te kunnen ontwikkelen is het noodzakelijk dat een kind zich veilig en vertrouwd voelt en weet dat de pedagogisch medewerker beschikbaar is wanneer het kind haar nodig heeft. Een veilige basis geeft het kind zelfvertrouwen wat zal leiden tot het verlangen op zoek te gaan nieuwe uitdagingen, naar een grotere zelfstandigheid.
- Ieder kind heeft recht op respect. Dat wil zeggen dat het kind serieus wordt genomen en dat het kan rekenen op begrip en verdraagzaamheid.
- We werken vanuit duidelijkheid en heldere regels. Op deze manier herkennen de kinderen bepaalde gewoontes en regels en weten ze waar ze aan toe zijn. Onderdeel hiervan is ook het werken met een vaste dagindeling. Dit geeft de kinderen structuur en regelmaat. Door deze regelmaat wordt er een veilig klimaat geschapen voor de kinderen en kunnen zij zich optimaal ontwikkelen.
- Ieder kind krijgt de individuele aandacht en zorg die het nodig heeft. Belangrijk vinden wij dat het belang van de groep als geheel niet uit het oog wordt verloren.
- De Regenboog Kinderopvang gaat uit van een gedeelde opvoedingsverantwoordelijkheid van ouders en het kinderdagverblijf. Wij informeren ouders daarom ook actief over hoe wij werken en vanuit welke visie.

Doelstelling

Binnen de Regenboog Kinderopvang streven wij naar een veilige en vertrouwde opvangsituatie waarin de ontwikkeling van het kind, tot een vrij en zelfstandig individu, bevordert wordt. Hierbij doen wij zowel recht aan de individuele aanleg en mogelijkheden

van het kind als aan het samenzijn in de groep. Het betrekken van de ouders hierbij niet uit het oog verliezend.

Omgeving en groep

Sfeer, uitstraling en inrichting van de ruimten

Onder sfeer verstaan wij de indruk die gegeven wordt aan alle personen die het kinderdagverblijf binnenkomen. De (eerste) indruk is zichtbaar en voelbaar. Op Tuintje Regenboog streven wij er naar dat de groepsruimte een aantrekkelijke en verzorgde ruimte is. Deze ruimte is schoon en zo ingericht dat deze uitdagend is voor de kinderen. Bij Tuintje Regenboog vinden wij het belangrijk dat ouders en kinderen zich welkom voelen. De uitstraling in het kinderdagverblijf is een weergave van de manier waarop er gewerkt wordt. De sfeer is goed en de groepen zijn verzorgd ingericht. De ruimte heeft voldoende aanbod van materialen die de kinderen stimuleren tot spelen en bijdragen aan de ontwikkeling van het kind. Ouder en kind voelen zich vertrouwd en de pedagogisch medewerkers kunnen prettig werken. De inrichting van het kinderdagverblijf geeft iets aan van het eigen karakter, het is creatief en afwisselend. Het biedt structuur en veiligheid en is nodig om als pedagogisch medewerker overzicht te kunnen behouden.

Enkele voorbeelden van sfeer en uitstraling zijn:

- De pedagogisch medewerkers begroeten ouders en de kinderen. Zij staan op en helpen ouders met het kind binnen te komen. Ook bij afscheid neemt de pedagogisch medewerker het initiatief om naar ouders toe te stappen.
- Er is de mogelijkheid tot kennismaken met andere ouders en zij kunnen met de pedagogisch medewerkers over voorgaande dagen praten. Het kind kan zich vermaken met de materialen om zich heen.
- Op de groepen zijn aparte hoekjes gecreëerd. Zo werken de pedagogisch medewerkers aan begrenzing voor de kinderen. Dit leidt tot rust en geborgenheid.

Bij het inrichten van de groep houden de pedagogisch medewerkers er rekening mee dat de groep zowel voor het individuele kind als voor een groep kinderen geschikt moet zijn. Inbreng van ouders en kinderen kunnen ook hierbij een rol spelen. Het materiaal moet veilig, kindvriendelijk en handig in het gebruik zijn. De pedagogisch medewerkers zorgen dat het materiaal aansluit bij de leeftijd van het kind. Het moet een uitdaging zijn en het moet het kind stimuleren in zijn/haar ontwikkeling. Goed materiaal stimuleert en nodigt uit om gebruikt te worden. Het speelgoed wordt 1 keer per maand onderhouden, gereinigd en/of vervangen.

Soorten groepen

Stamgroepen

Bij start op het kinderdagverblijf Tuintje Regenboog worden de kinderen geplaatst in een vaste stamgroep. De pedagogisch medewerkers zijn het aanspreekpunt voor de ouders. De Regenboog Kinderopvang kent verschillende stamgroepen waarvan de stamgroepen bij Tuintje Regenboog bestaan uit :

1. **Horizontale baby groepen (2 stuks):** groepen waarin de leeftijd van kinderen dicht bij elkaar ligt. Tuintje Regenboog beschikt over twee horizontale babygroepen waar kinderen in de leeftijd van 0-2 jaar geplaatst kunnen worden. De pedagogisch medewerker kan het dagritme en de activiteiten geheel afstemmen op de specifieke behoeften van de betreffende leeftijdsgroep. Bovendien hebben kinderen op deze groep altijd voldoende leeftijdsgenootjes om zich heen om mee te spelen. Op elk van de twee babygroepen is dagelijks plek voor 8 kinderen. Twee beroepskrachten zullen op deze groep werkzaam zijn.
2. **Verticale groep de lieveheersbeestjes:** kinderen van verschillende leeftijden (0-4 jaar) zitten bij elkaar in deze stamgroep, dit vanuit het idee dat kinderen van diverse leeftijden van elkaar kunnen leren. Het plaatsen van kinderen in een verticale stamgroep heeft als belangrijk doel het bieden van een rijkere sociale ontwikkeling. Oudere kinderen kunnen jongere kinderen helpen. Doordat kinderen in dezelfde groep zitten ontstaat er een veilige basis waarin een kind zich aan de vaste pedagogisch medewerkers, vriendjes en de ruimte kan hechten. Op de verticale groep van Tuintje Regenboog is dagelijks plek voor 13 kinderen. Op deze groep zullen minimaal twee pedagogisch medewerkers op de groep aanwezig zijn bij volledige bezetting.
3. **3+ Peutergroep:** In de 3+ peutergroep zijn kinderen geplaatst tussen de 3 jaar en de 4 jaar. Zij brengen de dag door op een voor hun afgestemde ingerichte 3+ leefruimte. De pedagogisch medewerker kan het dagritme en de activiteiten geheel afstemmen op de specifieke behoeften van de betreffende leeftijdsgroep. Deze groep heeft maximaal 13 kinderen per dag met twee beroepskrachten (en een stagiaire) die hier werkzaam zijn.

Wanneer een kind drie jaar is geworden, wordt er gevraagd aan de ouders of zij willen dat hun kind in de 3+ groep wordt geplaatst. Het overplaatsen van kinderen naar de 3+ groep gebeurt alleen indien de groepsplanning dit toelaat. Het is daarom niet gegarandeerd dat wanneer een kind drie jaar wordt, het kind ook direct kan worden geplaatst op de 3+groep. Er kan door ouders of door de leidinggevende ook gekozen worden om het kind tot de leeftijd van vier jaar op de huidige leeftijdsgroep te houden.

Daarnaast is het ook mogelijk, dat indien een kind (vanaf 2.5 jaar) geen uitdaging meer heeft met betrekking tot zijn/haar ontwikkeling op een verticale groep, hij of zij eerder kan doorstromen naar de 3+ groep. Ook hierbij geldt de voorwaarde dat de groepsplanning dit moet toelaten.

4. **Verticale groep de kikkertjes:** kinderen van verschillende leeftijden (0-4 jaar) zitten bij elkaar in deze stamgroep, dit vanuit het idee dat kinderen van diverse leeftijden van elkaar kunnen leren. Het plaatsen van kinderen in een verticale stamgroep heeft als

belangrijk doel het bieden van een rijkere sociale ontwikkeling. Oudere kinderen kunnen jongere kinderen helpen. Doordat kinderen in dezelfde groep zitten ontstaat er een veilige basis waarin een kind zich aan de vaste pedagogisch medewerkers, vriendjes en de ruimte kan hechten. Op de verticale groep van Tuintje Regenboog is dagelijks plek voor 13 kinderen. Op deze groep zullen minimaal twee pedagogisch medewerkers op de groep aanwezig zijn bij volledige bezetting.

Stamgroep	Leeftijd	Max. aantal kinderen	Beroepskrachten
Babygroep De Vlindertjes	0-2 jaar	8	2
Babygroep De Muisjes	0-2 jaar	8	2
Verticale groep De Lieveheersbeestjes	0-4 jaar	13	2 of 3
3+groep De Lieveheersbeestjes	3-4 jaar	13	2
Verticale groep De Kikkertjes	0-4 jaar	13	2 of 3

De beroepskracht-kindratio (ook wel leidster-kindratio of medewerker-kindratio genoemd) is vastgelegd in de Regeling kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzalen 2012 en regelt de maximale groepsgrootte in de kinderopvang in relatie tot het aantal aanwezige pedagogisch medewerkers.

Een groep met kinderen onder de 4 jaar mag nooit groter zijn dan 16 kinderen. Een horizontale babygroep (kinderen tot 1 jaar) mag nooit groter zijn dan 12 kinderen en op een verticale groep mogen nooit meer dan 8 kinderen tot 1 jaar aanwezig zijn. Verder gelden op de groepen de volgende verhoudingen tussen pedagogisch medewerkers en kinderen:

- per pedagogisch medewerker mogen 4 kinderen in de leeftijd 0 tot 1 jaar aanwezig zijn
- per pedagogisch medewerker mogen 5 kinderen in de leeftijd 1 tot 2 jaar aanwezig zijn
- per pedagogisch medewerker mogen 6 kinderen in de leeftijd 2 tot 3 jaar aanwezig zijn
- per pedagogisch medewerker mogen 8 kinderen in de leeftijd 3 tot 4 jaar aanwezig zijn

De inzet van beroepskrachten is vaak ook afhankelijk van de leeftijd. Daarnaast speelt voor de maximale groepsgrootte ook de beschikbare ruimte een rol.

Op een verticale groep geldt dat er maximaal 7 kinderen per leidster aanwezig zijn afhankelijk van de leeftijd. Op een verticale groep met 13 kinderen moeten dus minimaal 2 leidsters staan. Bij Tuintje regenboog zijn onze verticale groepen ingericht voor maximaal 13 kinderen waarbij de leeftijd bepaalt of er twee of drie beroepskrachten moeten worden ingezet.

Samenvoegen van stamgroepen

De dagelijkse opvang van een kind op kinderdagverblijf Tuintje gebeurt in een passend ingerichte ruimte, met een vaste groep kinderen. We noemen dit een stamgroep.

Op vaste momenten worden groepen samengevoegd. Ook worden, tijdens het slaapmoment in de middag, babygroepen in de gaten gehouden d.m.v. camera babyfoons. Hierdoor kan er goed aan het 4-ogen beleid voldaan én kan er met kleine groepen gestart en afgesloten worden en kunnen pedagogisch medewerkers in de middag om de beurt pauzeren.

Ochtend

- Maandag tot en met vrijdag starten er twee beroepskrachten om 7:30uur. De kinderen van verticale groep de Lieveheersbeestjes en babygroep de Vlindertjes worden door ouder(s) en/of verzorgers in de ochtend naar de groepsruimte van de verticale groep de Lieveheersbeestjes gebracht.
- De kinderen van verticale groep de Kikkertjes, babygroep de muisjes en de 3plusgroep worden naar de verticale groep de Kikkertjes gebracht door de ouder(s) en /of verzorger(s).
- De 3plusgroep gaat ma t/m vrijdag om 8:00uur naar de eigen stamgroep ruimte.
- Vanaf 8:00/8:30uur gaat babygroep de Muisjes naar de eigen stamgroep.
- Op maandag, dinsdag en donderdag gaat Babygroep de Vlindertjes om 8:30uur naar de eigen stamgroep.
- Op woensdag en vrijdag gaat Babygroep de Vlindertjes om 9:30uur naar de eigen stamgroep.

Om 9:30uur zijn alle kinderen op hun eigen stamgroep aanwezig.

Het vier ogen principe wordt hier gewaarborgd door de portable camera babyfoons en groepshulp/achterwachten.

Middag (12.30 -14.30 uur)

Tussen de middag, tijdens pauze en slaaptijd van de kinderen wordt babygroep 'de Muisjes' en de verticale groep 'de Kikkertjes' en verticale groep 'de Lieveheersbeestjes' en babygroep 'de Vlindertjes' samengevoegd in belang van het vier-ogen principe.

'De Muisjes' en 'de Kikkertjes' worden samengevoegd op de groepsruimte van 'de Muisjes' en 'de Lieveheersbeestjes' en 'de Vlindertjes' op de groepsruimte van 'de Vlindertjes'. Indien er kinderen zijn die niet slapen tussen de middag of kinderen die naar de opvang worden gebracht, die kunnen dan activiteiten aangeboden krijgen op de betreffende groep. Dan kan de pedagogisch medewerker pauzeren en wordt er goed aan het vier- ogen principe voldaan. De 3plusgroep blijft in de middagen op de eigen stamgroep.

Door het gebruik van portable camera babyfoons tussen 12:30u en 14:30u worden beide babygroepen gedekt in het belang van het vier- ogen principe. Zo kunnen beide groepen toezicht houden op elkaar. De pedagogisch medewerksters kunnen dan om de beurt pauzeren en er wordt goed aan het vier -ogen principe voldaan. Het vier ogen principe wordt gewaarborgd door de portable camera babyfoons en groepshulp/achterwachten.

Namiddag (18:00-18:30 uur)

In de namiddag vanaf 18:00u tot 18:30u kan ervoor gekozen worden om, afhankelijk van de groepsgrootte, de dag af te sluiten op de twee grote groepsruimten van Tuintje. Vanaf 18:00u kan babygroep de Vlindertjes samen voegen op de grote groepsruimte van de verticale groep de Lieveheersbeestjes. Ook babygroep de Muisjes en de 3plus groep kan worden samengevoegd op de grote groepsruimte van de verticale groep de Kikkertjes.

Door het structureel samenvoegen op bovengenoemde tijden voldoen wij aan het 4 –ogen beleid.

3 uren regeling – afwijken van de bkr

Tuintje Regenboog is geopend van 7:30u tot 18:30u. De pm'ers hebben in de middag een uur pauze. Iedere ochtend starten er twee medewerkers om 7:30u. Tussen 8:00u en 9:30u starten de andere pm'ers zodat we om 9:30u compleet zijn voor de start van de dag.

Bij aaneengesloten openstelling van de dagopvang van tien uur of meer per dag mag er maximaal drie uur per dag worden afgeweken van de vereiste beroepskracht-kind ratio. Een voorwaarde hierbij is dat daarbij minimaal de helft van de vereiste beroepskrachten wordt ingezet. Een andere voorwaarde is dat dit per weekdag mag verschillen maar dit moet wel voor elke week hetzelfde zijn. Bij de berekening van de beroepskracht -kind ratio maken wij gebruik van de online rekentool die te vinden is onder de volgende link: <http://1ratio.nl>.

Op Tuintje regenboog worden elke dag de breng en haaltijden genoteerd op de wekelijkse presentielijsten. Op basis daarvan kunnen wij nagaan op welke momenten de kans bestaat dat er afgeweken wordt van de BKR.

Op de volgende tijden is er kans op afwijken van de BKR norm;

Verticale groep de Lieveheersbeestjes:

Ma, Di, Woe, Do , Vrij	7:30u-8:30u
Ma, Di, Do	12:30u-14:30u
Woe, Vrij	12:30u-13:30u

Babygroep de Vlindertjes:

Ma, Woe, Do	8:00u-8:30u
Vrij	8:00u-9:00u
Di, Vrij	tussen 12:30u-14:30u (60 min)
Ma, Woe, Do	12:30u-14:30u
Ma, Woe, Do	17:30u-18:00u
Vrij	18:00u-18:30u

Babygroep de Muisjes:

Ma, Di, Woe, Do	8:00u-8:30u
Ma, Di, Woe, Do	12:30u-14:30u
Vrij	tussen 12:30u-14:30u (60 min)
Ma, Di, Woe, Do	17:30u- 18:00u

Verticale groep de Kikkertjes:

Ma, Di, Woe, Do	8:15u-9:00u
Vrij	8:00u-9:30u
Ma, Di, Woe, Do, Vrij	12:30u-14:30u
Ma, Di, Woe, Do	17:45u -18:00u

3Plus groep:

Ma, Di, Woe, Do	7:30u-8:00u
Ma , Woe en Vrij	Tussen 12:30u-14:30u
Ma, Woe, Vrij	18:00u-18:30u
Di, Do	8:30u-9:00u
Di, Do	12:30u-14:30u

In de bijlage van het pedagogisch beleidsplan is een totaal overzicht bijgevoegd waarop vermeld staat op welke tijden er kans is dat er afgeweken kan worden van de BKR en de tijden waarop wij niet afwijken van de BKR. Indien de praktijk van het brengen en halen wijzigt, zullen de tijden waarop kans is op afwijken van de BKR worden aangepast in de beleidsstukken.

De tijden dat er de kans is op afwijking van de BKR wordt door middel van de website, het informatieboekje, nieuwsbrieven en tijdens rondleiding en intake gecommuniceerd naar de ouders.

Vakantietijd

Jaarlijks in mei maken wij een inventarisatie van de vakantieplannen van de ouders. Als blijkt dat in juli en augustus veel kinderen met vakantie zijn kan ervoor gekozen worden om stamgroepen samen te voegen, dit volgens de normen van de leidster- kind ratio en afhankelijk van de leeftijd van de kinderen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het samenvoegen van de twee babygroepen of de 3plusgroep samen met een verticale groep. De emotionele veiligheid staat voorop en wordt in deze periode altijd gewaarborgd door het inzetten van een vast gezicht op de groep. Indien er wordt samengevoegd in de zomervakantie worden ouders van tevoren geïnformeerd en wordt de ouder gevraagd om schriftelijke toestemming te geven.

Het kan voorkomen dat speciale activiteiten plaatsvinden zoals in vakantie periodes, waarbij de kinderen van de 3plusgroep een gezamenlijke activiteit hebben samen met de buitenschoolse opvang. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een uitstapje naar het theater of speeltuin, een gezamenlijke viering van bijvoorbeeld het Kerstfeest, Suikerfeest of een zomerfeest. Wanneer er in een dergelijke samenstelling meer dan 30 kinderen aanwezig zijn, wordt ook de hulp van de ouders ingeroepen. De inzet van beroepskrachten passen wij hier ook op aan. Ook personen van de achterwacht op het kantoor kunnen worden ingezet ter ondersteuning. De verzorging van de kinderen blijft te allen tijde de verantwoordelijkheid van de pedagogisch medewerkers. De bkr zal altijd gehandhaafd blijven, met een vaste beroepskracht. Hier kan voor gekozen worden tijdens de schoolvakanties. Ouders worden van tevoren geïnformeerd indien er een samenvoeging plaats gaat vinden in een schoolvakantie.

Ruildagen

Ruildagen gaan altijd in overleg met de leidsters en leidinggevendenden. Mits de bezetting (beroepskracht-kind-ratio) het toelaat kan er geruild worden. Ruildagen zijn in de zomervakantie niet toegestaan in verband met de planning van de kind bezetting en inroostering leidsters. Een ruildag kan alleen plaatsvinden in dezelfde week. Indien er geen plaats in de eigen stamgroep kan de ouder schriftelijke toestemming geven om het kind te laten plaatsen op een andere leeftijdsgerichte groep. Dit wordt middels het aanvraag formulier ruildag(en) gedaan.

De volgende dagen kunnen niet geruild worden:

- ziektedagen
- vakantiedagen
- nationale vrije dagen, bijvoorbeeld Hemelvaart of kerstdagen.

Extra opvangdagen incidenteel of structureel

Bij Tuintje regenboog is het mogelijk om zowel incidenteel als structureel een extra opvang dag af te nemen.

Incidenteel

Indien ouders gebruik willen maken van opvang buiten de contracturen om (extra opvang) dienen zij dit aan te geven bij de leidinggevende van Tuintje Regenboog. Extra opvang is mogelijk wanneer zowel de kind- als de personeelsbezetting dit toelaat. Dit houdt in dat de leidster- kind ratio gehandhaafd blijft. Ouders dienen (indien mogelijk) minimaal één week van tevoren een verzoek voor extra opvanguren in te dienen bij de leidinggevende. Ouders dienen tevens schriftelijk de extra afgenomen uren te bevestigen door het ondertekenen van een daarvoor bestemd formulier. Extra opvanguren worden per uur in rekening gebracht en gefactureerd aan het einde van de eerst volgende betalingstermijn. Ook voor extra opvanguren geldt het uurtarief van het kind contract.

Kinderen worden opgevangen in hun eigen stamgroep. Ondanks opvang in de eigen stamgroep kan de samenstelling van de groep per dag anders zijn, dit is afhankelijk van de aanwezige kinderen en de contractdagen. Dit geldt eveneens voor de aanwezige pedagogisch medewerkers. Op KDV Tuintje Regenboog wordt gewerkt met een vast team van pedagogisch medewerkers. Dit zorgt ervoor dat een kind altijd een bekend gezicht aantreft op de groep wanneer het op een andere dag naar de opvang komt wat de emotionele veiligheid waarborgt van het kind. Uitbreiding van een extra standaard dag in de andere stamgroep (als er in de eigen groep geen plaats is) is mogelijk door dit voorafgaand schriftelijk met de ouders overeen te komen.

Als een ouder een extra dag of extra dagen willen afnemen en er is geen plaats in de eigen stamgroep kan de ouder schriftelijke toestemming geven om het kind te plaatsen in een andere leeftijdsgerichte groep. Dit wordt middels het aanvraagformulier extra dag(en) gedaan.

Structureel

Als zowel de kind- als de personeelsbezetting dit toelaat, is het mogelijk het contract uit te breiden met (een) extra standaard dag(en). Het kan zijn dat, als er in de eigen groep geen plaats is, uw kind op de extra dag op een andere stamgroep geplaatst wordt. Tot het moment dat de bezetting van de oorspronkelijke stamgroep het toelaat om uw kind op de extra dag(en) in de oorspronkelijke stamgroep op te nemen.

Wanneer kinderen op een andere stamgroep worden opgevangen, door ruildagen of een extra dag, is het van belang dat er voldoende emotionele veiligheid wordt geboden. In het hoofdstuk persoonlijk emotionele ontwikkeling is beschreven hoe wij de emotionele veiligheid van de kinderen waarborgen op deze momenten

Ontwikkeling van het kind

In de Wet Kinderopvang wordt onder andere aangegeven wat de overheid verstaat onder kwaliteit in de kinderopvang:

"Verantwoorde kinderopvang is kinderopvang die bijdraagt aan een goede en gezonde ontwikkeling van het kind in een veilige omgeving".

Opvoeddoelen

Voor de pedagogische onderbouwing van de Wet kinderopvang en de bijbehorende toelichting is gekozen voor de vier opvoedingsdoelen van professor J.M.A. Riksen-Walraven. De opvoedingstheorie van Riksen-Walraven ligt ten grondslag aan de Wet Kinderopvang en de beleidsregels kwaliteit kinderopvang. Afgelopen jaren is veel onderzoek gedaan naar de Nederlandse kinderopvang en de voorwaarden waaraan goede kinderopvang moet voldoen. Zij formuleert in haar theorie vier opvoedingsdoelen:

- Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties (vaardigheden) bieden: kinderen gelegenheid bieden om brede persoonskenmerken te ontwikkelen als veerkracht, zelfstandigheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit die kinderen in staat stellen om allerlei typen problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden
- Een gevoel van emotionele veiligheid bieden: het aanbieden van een veilige en vertrouwde omgeving waarin kinderen zich kunnen ontspannen en zichzelf kunnen zijn

- Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties (vaardigheden) bieden: kinderen gelegenheid bieden om sociale kennis en vaardigheden te ontwikkelen, zoals zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen samenwerken, anderen helpen, en conflicten kunnen voorkomen en oplossen.
- De kans om zich waarden en normen, de “cultuur” van een samenleving, eigen te maken. Daarbij gaat het ook om waarden die kinderen mogelijk niet in het gezin meekrijgen.

In de uitwerking van de opvoedingsdoelen laten wij zien wat we belangrijk vinden om de kinderen mee te geven.

Ontwikkeling van persoonlijke competenties en vaardigheden

Het scheppen van ontwikkelingsmogelijkheden op persoonlijk vlak is één van de opdrachten van Tuintje Regenboog. Wij verstaan onder het scheppen van ontwikkelingsmogelijkheden het aanbieden van een omgeving waarin het kind zich in eigen tempo en op eigen wijze, kan ontwikkelen. Binnen de totale ontwikkeling van het individu trachten wij op het gebied van zelfstandigheid, zelfvertrouwen, taal en de lichamelijke, sociale- en emotionele ontwikkelen, de kinderen te stimuleren. Voor elk van deze gebieden geldt dat de mogelijkheden afhankelijk zijn van de leeftijd van het kind, de ontwikkelingsfase waarin het zich bevindt, en de eigen persoonlijkheid, wensen en de belangstelling die het kind heeft. De pedagogisch medewerkers stimuleren de ontwikkelingsmogelijkheden door het bieden van structuur, het geven van gerichte aandacht, betrokkenheid en tonen van respect.

Lichamelijke ontwikkeling

Belangrijke aspecten van de lichamelijke ontwikkeling zijn de grove motoriek, de fijne motoriek en de zintuiglijke ontwikkeling. De pedagogisch medewerker biedt speelgoed, materiaal en activiteiten aan die aansluiten bij het ontwikkelingsniveau van het kind. Hierbij kunt u denken aan buitenspelen, kringspellen, puzzelen, bouwen in de bouwhoek, knutselen, sport en spel, bewegen en dansen. Onder zintuiglijke ontwikkeling verstaan we de volgende aspecten: horen, zien, tast (voelen), ruiken en smaak (proeven). Wij stimuleren het gehoor door met elkaar te praten en naar elkaar te luisteren, het zingen van liedjes en het luisteren naar geluiden, verhaaltjes en liedjes. Het ‘zien’ wordt gestimuleerd door middel van het gericht kijken naar- en benoemen van dingen die de kinderen om zich heen zien: dit is groot, dit is klein, dit is dik/dun, kleuren benoemen etc. Om de reuk te stimuleren ruiken we aan eten, bloemen en lekkere geuren. De kinderen benoemen hierbij wat ze ruiken. De tast wordt gestimuleerd door middel van diverse soorten (handenarbeid)materialen, zoals klei en het leren oppakken van kleine voorwerpen etc. Verder zijn er meerdere momenten op de groep waarbij de kinderen verschillende dingen kunnen proeven zoals diverse soorten fruit en diverse warme maaltijden.

Creatieve ontwikkeling

Spelenderwijs ontwikkelen kinderen de mogelijkheid om zelf vorm te kunnen geven aan de dingen die om hen heen gebeuren en hoe ze zich uit kunnen drukken. De pedagogisch medewerkers stimuleren de kinderen door ze allerlei verschillende materialen en activiteiten aan te bieden en ze te laten ontdekken wat je daarmee kan doen. Onder creativiteit verstaan

wij niet alleen het doen van allerlei handarbeidactiviteiten, maar ook het doen van kinderspelletjes, spelletjes aan tafel en het maken- en luisteren naar muziek en zang. De creativiteit in het spel wordt gestimuleerd door bijvoorbeeld fantasie en toneelspel. In alle groepen wordt er met thema's gewerkt zoals de jaargetijden, feestdagen etc. Thema's bieden veel leuke aanknopingspunten om met de genoemde materialen bezig te zijn. In spel onderscheiden wij de volgende spelontwikkelingsfasen:

Spelen met voorwerpen

- Eenvoudig manipuleren: het onderzoeken van één voorwerp, bijvoorbeeld een rammelaar of een auto.
- Manipulerend combineren: het onderzoeken en combineren van meerdere voorwerpen, bijvoorbeeld: een rammelaar en een bal waarbij het kind met een rammelaar tegen de bal duwt.
- Functioneel spel: het kind gebruikt spelmateriaal waar het voor bedoeld is: het theeserviesje om thee uit te drinken, de pannetjes om mee te koken.
- Symbolisch spel: een voorwerp wordt door een kind gebruikt met een andere functie. Bijvoorbeeld een stok wordt een lepel waarmee in de soep wordt geroerd of een plokje wordt een politieauto.

Spelen met elkaar

- Solitair spel: alleen spelen. Het kind betreft geen andere kinderen in zijn spel. Dit betekent niet dat een kind dan alleen maar op zichzelf gericht is. Het kind kan bij solitair spel dus wel degelijk sociaal contact met anderen hebben.
- Parallel spel: Kinderen spelen hier naar elkaar. Ze communiceren nog niet met elkaar over het spel, maar spelen naast elkaar. Ze spelen vaak hetzelfde spel waarbij ze elkaar goed in de gaten houden en elkaar soms nadoen.
- Gezamenlijk rollenspel: Kinderen spelen dan de handelingen en gebeurtenissen na die ze uit hun eigen omgeving kennen en interessant vinden. Ze maken daarbij vaak wel afspraken: "Jij bent de vader en ik de moeder".

In de praktijk zijn deze fasen niet zo duidelijk uit elkaar te halen en lopen ze in elkaar over.

Cognitieve ontwikkeling

Cognitieve ontwikkeling heeft betrekking op het vastleggen en verwerken van informatie die via de zintuigen binnenkomt. In het begin leert het kind alleen van concrete materialen en

door te doen. Geleidelijk aan leert een kind informatie op te slaan in symbolen, begrippen en tenslotte relaties tussen deze begrippen. Taal wordt in de loop der tijd een steeds belangrijker instrument om mee te leren en te denken. Op het kinderdagverblijf worden spelenderwijs bepaalde begrippen bijgebracht. In de dagelijkse bezigheden en activiteiten wordt de cognitieve ontwikkeling ook gestimuleerd. Voorbeelden hiervan zijn: actie/reactie spelletjes als ballenbanen, puzzels maken, boekjes lezen, spelen met vormen, constructie en bouw materiaal. De pedagogisch medewerkers stimuleren en begeleiden de kinderen door bijvoorbeeld samen een toren te bouwen, een puzzel te maken, o.i.d. Het is belangrijk dat kinderen zich kunnen concentreren en kunnen experimenteren met de materialen.

Taalontwikkeling

Onder de taalontwikkeling verstaan wij: leren praten en het begrijpen van de taal. De pedagogisch medewerkers stimuleren de taalontwikkeling van de kinderen door het benoemen van de dingen waar we mee bezig zijn, liedjes zingen, boekjes voorlezen. Bij baby's kan gedacht worden aan het aanwijzen en benoemen van lichaamsdelen tijdens het verschonen, omkleden en naar bed brengen. Peuters zijn in staat kleine gesprekjes te voeren, kennen al meer begrippen en kunnen verbanden leggen. De pedagogisch medewerker stimuleert peuters door rechtstreekse vragen te stellen en kinderen met elkaar te laten praten. Wij helpen de kinderen ook bij het aanleren van zinsopbouw, de uitspraak van woorden en de verstaanbaarheid hiervan. Belangrijk is zelf goed en duidelijk tegen het kind te spreken, oogcontact te hebben, rustig te luisteren, verbeteren d.m.v. herhalen. We zijn echter niet fanatiek in het herhalen en corrigeren, want het kind moet vooral plezier houden in het communiceren met anderen.

Naast de verbale communicatie letten de pedagogisch medewerkers op de non verbale communicatie. De mimiek en houding die je aanneemt terwijl je tegen een kind praat, zegt iets over wat je boodschap en wat je daarmee bedoelt. Verder speelt het gebruik van de stem en intonatie een belangrijke rol en de wijze waarop je kijkt naar een kind terwijl je spreekt. Dit zegt iets over wat je zegt en wat je bedoelt. Kinderen die het Nederlands nog niet goed begrijpen, kunnen uit de non verbale communicatie en intonatie vaak wel opmaken wat er wordt bedoeld. Op het kinderdagverblijf wordt Nederlands gesproken. Als een kind geen Nederlands begrijpt, wordt in de wienperiode, de eigen taal met het kind gesproken (in het geval een pedagogisch medewerker die taal spreekt).

Om kinderen nog meer te stimuleren in hun taalontwikkeling werken wij met het VVE (Voor en Vroeg schoolse Educatie) programma "Kiki". Deze methode is ontwikkeld om toe te passen bij kleine kinderdagverblijven en sluit helemaal aan op de beleefde wereld van het kind. Door middel van taalkaarten, woordjes, liedjes en knutselthema's werk je als beroepskracht met de woorden die de kinderen straks al moeten kennen voor zij naar de basisschool gaan. Dit wordt ondersteund door het gebruik van "Kiki" de beer. Iedere activiteit is toegespitst op zowel de baby's als peuters doormiddel van een verschil in aanbod op verschillende ontwikkelingsniveaus.

Zelfstandigheid

De ontwikkeling van het afhankelijk zijn van de verzorging en bescherming door volwassenen, naar een individu welke zichzelf verzorgt en voor zichzelf kan opkomen,

noemen wij de ontwikkeling van de zelfstandigheid. Elementen zijn zelfredzaamheid, keuzes kunnen en durven maken, weerbaarheid en onafhankelijkheid. In de praktijk van het dagverblijf verstaan wij onder de ontwikkeling van zelfstandigheid dat het kind in de omgang met speelgoed en materiaal zelf leer ontdekken wat het leuk vindt en zelf dingen leer te vragen.

De pedagogisch medewerkers stimuleren de ontwikkeling van zelfstandigheid door:

- De kinderen zoveel mogelijk vrij te laten in het proberen en ontdekken.
- Goed te luisteren naar wat de kinderen vragen en wat hun behoeften zijn in hun weg naar zelfstandigheid.
- Kinderen zelf hun speelgoed te laten kiezen en opruimen.
- Kinderen zoveel mogelijk zelf te laten doen bij bijv. aan- en uitkleden en eten.
- Verlegen kinderen stimuleren door ze vaker het woord te geven, samen een liedje zingen etc.

Zelfvertrouwen

Onder zelfvertrouwen verstaan wij het durven doen van dingen en het durven nemen van initiatief. Voor jezelf durven opkomen (assertief zijn). Weten wie je bent en waar je voor staat. Het ontwikkelen van zelfvertrouwen is ook het ontwikkelen van een positief zelfbeeld. Het is belangrijk dat er een veilige, vertrouwde basis is van waaruit het kind zelfvertrouwen kan ontwikkelen.

De pedagogisch medewerkers stimuleren het zelfvertrouwen door:

- Het kind te prijzen en/of te belonen gedurende de gehele dag bij de handelingen die hij of zij zelfstandig verricht. Er wordt rekening gehouden met de leeftijd van het kind en het niveau waarop het kind functioneert.
- Respect te hebben voor de autonomie van het kind. De pedagogisch medewerkers hebben respect voor de eigenheid van het kind en voor wat het kind wilt en forceren de ontwikkeling niet. Ieder kind is anders. Het ene kind loopt sneller dan het andere kind, het ene kind is drukker dan het andere kind. De pedagogisch medewerkers geven de kinderen de ruimte om te kiezen waar het wilt spelen, met welk speelgoed en met wie. We geven een kind de kans om nieuwe dingen uit te proberen en om zelf oplossingen te bedenken voor problemen waar hij tegenaan loopt. De pedagogisch medewerkers geven het kind het gevoel dat het mag zijn wie het is en dat het er toe doet wat hij wil. Daardoor krijgt het kind het gevoel dat de pedagogisch medewerker vertrouwen heeft in hem wat weer bijdraagt aan het zelfvertrouwen.
- Er wordt geen afbreuk gedaan aan het zelfvertrouwen door het kind serieus te nemen.
- Er wordt geluisterd naar het kind en er wordt hulp geboden indien zij dit nodig hebben of hier om vragen. Kinderen krijgen complimenten wanneer iets lukt en werkjes van de kinderen worden opgehangen op de groep. De kinderen kunnen aan de mensen om hen heen laten zien wat ze hebben gemaakt. Daarnaast worden de kinderen gecompimenteerd op de momenten dat zij iets als lastig ervaren maar toch blijven proberen om het voor elkaar te krijgen. Indien een kind vraagt om bijvoorbeeld hulp zal

hij of zij hier ook een compliment voor ontvangen. Zo wordt een kind gestimuleerd om gebruik te maken van zijn of haar omgeving.

- Activiteiten aan te bieden die passend zijn bij het ontwikkelingsniveau van het kind (niet te moeilijk of te gemakkelijk) of juist in de zone van de naaste ontwikkeling liggen.
- Kinderen stimuleren om dingen los van ons te doen zodat ze zelf kunnen ontdekken wat ze wel en niet alleen aandurven.
- Kinderen zelfstandig taken laten uitvoeren.

Persoonlijk emotionele ontwikkeling

Een veilige omgeving is de basis van waaruit een kind zich kan ontwikkelen. De beschikbaarheid van sensitief reagerende opvoeders is hierbij erg belangrijk. Tuintje Regenboog vindt het daarom belangrijk dat de pedagogisch medewerkers er echt zijn voor de kinderen. Zij dienen open te staan en signalen vanuit het kind te herkennen. Het bieden van een veilige omgeving met structuur en duidelijkheid vinden wij dan ook erg belangrijk. De emotionele ontwikkeling heeft betrekking op het herkennen en het uiten van gevoelens en emoties. Het is een uitdaging voor een kind om op een passende wijze om te gaan met gevoelens en emoties. Het is van belang dat het zelfbeeld positief kan uitgroeien waardoor het kind zijn zelfvertrouwen en zelfstandigheid voldoende kan ontwikkelen. Wij vinden het belangrijk dat er ruimte is voor het uiten en ontdekken van gevoelens en emoties.

Wij streven ernaar dat het kind zich op het kinderdagverblijf veilig en vertrouwd genoeg voelt om zijn gevoelens te uiten: zowel een blijheid als boosheid of verdriet. Er wordt aandacht besteedt aan het verwoorden van gevoelens en emoties, bijvoorbeeld: een kind leren verwoorden waarom het huilt. De pedagogisch medewerkers laten kinderen zien dat er verschillende manieren zijn om met je gevoelens om te gaan: 'zeg maar dat je het niet wilt i.p.v. huilen, slaan of duwen'.

Activiteiten die wij aanbieden om de emotionele ontwikkeling te stimuleren zijn: kringspelletjes, het voorlezen van verhalen en vrij spelen. Doordat voor de peuter de wereld groter wordt, krijgt het kind te maken met allerlei nieuwe ervaringen. Het is daarom van belang, dat hij in staat gesteld wordt zijn emoties op andere manieren vorm te geven (fantasiespel, tekenen, etc.). Ook het groepsverband wordt nu belangrijker: samen delen, samen spelen, ingaan op emoties, ze ruimte geven om de emoties kwijt te kunnen.

Emotionele veiligheid

Op Tuintje Regenboog hechten wij veel waarde aan de emotionele veiligheid van de kinderen. We streven er naar dat alle kinderen zich emotioneel veilig voelen omdat dat de basis vormt voor de mogelijkheid zich verder te kunnen ontwikkelen. Een kind ervaart emotionele veiligheid wanneer hij weet waar hij aan toe is en wat het kan verwachten. Een herkenbare dagindeling, structuur, duidelijkheid en gewoontes in de verzorging is hierbij heel belangrijk. Wij bieden kinderen een gevoel van emotionele veiligheid door in de praktijk als volgt te werken:

- Kinderen worden in een vaste stamgroep geplaatst met vaste pedagogisch medewerkers. In geval van ziekte of vakantie van de vaste pedagogisch

medewerkster zal een vaste invalkracht haar vervangen. Een baby is sterk afhankelijk van een volwassene. Een vertrouwensband met de pedagogisch medewerker is daardoor heel belangrijk.

- Er zijn voor het kind bekende leeftijdgenootjes op de groep aanwezig.
- Wij besteden gericht aandacht aan het opbouwen van een band tussen de kinderen onderling en tussen het kind en de groepsleiding.
- De pedagogisch medewerkers bieden de kinderen een luisterend oor wanneer dit nodig is. Hierbij laten zij de kinderen blijken dat het kind gehoord wordt en zoeken indien nodig met het kind naar een oplossing. Het kind krijgt de ruimte en tijd om toenadering te zoeken tot de leidsters en kinderen. We weten in welke fase van ontwikkeling het kind is en passen daar de communicatie op aan. Het kind krijgt de tijd om zijn verhaal te vertellen en de ruimte zijn emoties te tonen.
- Wij vinden het belangrijk dat kinderen zich op hun eigen tempo kunnen ontwikkelen. Het ene kind heeft meer stimulans nodig dan het andere kind en daar zijn wij ons bewust van. Kinderen krijgen de ruimte voor eigen initiatief, zonder dat de leidster continu de 'leiding' neemt. We moedigen het kind aan en dagen het kind uit tot verdere ontwikkeling.
- Door op de groepen een vaste structuur te bieden door middel van een vast dagritme met dagelijks terugkerende elementen en rituelen zorgt dit voor rust en een veilig gevoel. Het vaste dagritme, rituelen en gewoontes die zorgen voor de emotionele veiligheid in de praktijk zijn bij Tuintje bijvoorbeeld; voor het eten en drinken zingen wij het eet smakelijk liedje. De kinderen weten dan dat we gaan eten en drinken.
- Gedurende de dag benoemd de pedagogisch medewerkster steeds wat er gaat gebeuren en wat de kinderen kunnen verwachten. Hierbij geeft een pedagogisch medewerker aan de kinderen aan wat er van hen verwacht wordt. De pedagogisch medewerkers van de regenbooggroep zijn sensitief responsief. Ze kijken en luisteren goed naar de kinderen, herkennen signalen van het kind en gaan hier op een correcte manier mee om.
- De pedagogisch medewerkers zijn consistent in hun gedragingen. Er wordt consequent gereageerd naar de kinderen zodat zij weten wat ze kunnen verwachten van de leidster.
- Op de babygroep wordt zoveel mogelijk het ritme van thuis gevolgd. Daarmee vormt de kinderopvang een doorgaande lijn met thuis, wat zorgt voor voorspelbaarheid en regelmaat.

Emotionele veiligheid op een andere stamgroep

Op Tuintje regenboog kunnen ouder(s) en/of verzorger(s) ervoor kiezen om hun kind een periode of een dagje op een andere leeftijdsgerichte stamgroep te laten opvangen. Dit betreft een vastgelegde periode of dag indien er een ruildag of extra dag/uitbreiding contract plaatsvindt en de eigen vaste stamgroep vol zit.

Om de kinderen de emotionele veiligheid te bieden op een andere stamgroep, laten we de ouder(s) en/of verzorger(s) het kind zelf brengen naar de andere stamgroep. Er vindt een duidelijke overdracht plaats tussen ouder/verzorger en de leidster van deze stamgroep. Er wordt afscheid genomen van de ouder/verzorger op dezelfde manier wat het kind gewend

is. Iedere (leeftijdsgerichte) groep heeft dezelfde werkwijze, het vaste dagritme en gewoonte en rituelen die het kind al gewend is van zijn eigen stamgroep. De vaste leidster komt een paar keer kijken op de groep hoe het met het kind gaat en het kind op zijn/haar gemak te stellen. De leidsters van de groep zorgen ervoor dat het kind zich op haar gemak voelt door middel van het speelgoed laten zien op de groep en waar alles staat. De leidster laat een leeftijdsgenootje naast of met het kindje spelen om interactie tussen de kinderen te stimuleren. Op Tuintje Regenboog hebben wij er bewust voor gekozen om beide panden op een soortgelijke manier in te richten. Zo vindt je op beide babygroepen dezelfde meubels. Dit zorgt voor overzicht en zullen de kinderen zich sneller veilig en vertrouwd voelen indien ze op een andere groep worden opgevangen. Daarnaast kunnen kinderen reeds bekend zijn met de pedagogisch medewerker van de groep door de kennismaking in de ochtenden tijdens het samenvoegen of door het samenvoegen tijdens vakanties.

Veilig voelen op de groep

De kinderen op het kinderdagverblijf verlaten niet de stamgroep. Zij zullen met hun vaste leidsters en groepsgeenootjes activiteiten ondernemen op de eigen groep. Er zijn echter uitzonderingen zoals bij het volgen van de lessen van peuterdans of bij het gezamenlijk buitenspelen.

Het kan voorkomen dat speciale activiteiten plaatsvinden waarin de kinderen van meerdere groepen bij elkaar worden gevoegd. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de viering van Sinterklaas, Kerstfeest, Suikerfeest, een paas-lunch of een zomerfeest. Wanneer er in een dergelijke samenstelling meer dan 30 kinderen aanwezig zijn, wordt ook de hulp van de ouders ingeroepen. De inzet van beroepskrachten passen wij hier ook op aan. Ook personen van de achterwacht op het kantoor kunnen worden ingezet ter ondersteuning. De verzorging van de kinderen blijft te allen tijde de verantwoordelijkheid van de pedagogisch medewerkers.

Wanneer het noodzakelijk is groepen samen te voegen gedurende een hele dag, dan zal er zoveel mogelijk worden getracht altijd één van de vaste pedagogisch medewerkers van de stamgroep bij de kinderen in het cluster te plaatsen. Tevens zullen kinderen niet van meer dan twee verschillende stamgroepen gebruik maken. Ouders worden van tevoren geïnformeerd wanneer de groepen worden samengevoegd (in vakantietijd, structurele lage kindbezetting om aan het 4- ogen principe te voldoen), per brief, ouderinformatie bord centrale hallen en mondelinge overdracht. Ouders worden hier bij plaatsing over geïnformeerd, het staat vermeld in de huisregels en het pedagogisch beleidsplan.

Het kan voorkomen dat speciale activiteiten plaatsvinden zoals in vakantie periodes, waarbij de kinderen van de 3plusgroep een gezamenlijke activiteit hebben samen met de buitenschoolse opvang, denk hierbij bijvoorbeeld aan een uitstapje naar het theater of een gezamenlijke viering van bijvoorbeeld het Kerstfeest, Suikerfeest of een zomerfeest. Wanneer er in een dergelijke samenstelling meer dan 30 kinderen aanwezig zijn, wordt ook de hulp van de ouders ingeroepen. De inzet van beroepskrachten passen wij hier ook op aan. Ook personen van de achterwacht op het kantoor kunnen worden ingezet ter ondersteuning. De verzorging van de kinderen blijft te allen tijde de verantwoordelijkheid van de pedagogisch medewerkers. Hier kan voor gekozen worden tijdens de schoolvakanties. Ouders worden van tevoren geïnformeerd indien er een samenvoeging plaats gaat vinden in een schoolvakantie.

Er kan ook voor gekozen worden om met de kinderen van de 3plusgroep een uurtje of een ochtendje te gaan spelen op de buitenschoolse opvang. De bkr zal altijd gehandhaafd blijven, met de vaste beroepskrachten van de 3plusgroep.

Sociale competentie

Het begrip sociale competentie omvat een scala aan sociale kennis en vaardigheden, zoals:

- kunnen communiceren
- samenwerken
- anderen helpen
- conflicten voorkomen en oplossen
- het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheden

Kinderdagverblijf Tuintje Regenboog is de plek om kinderen de gelegenheid te geven om zich op sociaal vlak te ontwikkelen. Binnen de groep komen de kinderen al op jonge leeftijd in contact met andere kinderen van uiteenlopende leeftijden. Op de groep is de omgang met elkaar erg belangrijk. De kinderen worden door de pedagogisch medewerkers gestimuleerd om elkaar te waarderen, te respecteren en rekening te houden met elkaar. De kinderen worden serieus genomen en geaccepteerd zoals ze zijn. Tevens gaan de pedagogisch medewerkers bewust om met conflictsituaties. Zo stimuleren zij de kinderen door samen te kijken naar het probleem en aan de hand hiervan te kijken naar een oplossing. De pedagogisch medewerker zal het conflict bespreekbaar maken met de kinderen. De manier waarop een conflict besproken zal worden is afhankelijk van het ontwikkelingsniveau van de kinderen. De pedagogisch medewerkers geven hierin het goede voorbeeld door bijvoorbeeld gebeurtenissen te verwoorden en op een positieve manier uit te leggen waarom bepaald gedrag wel of niet gewenst is.

De pedagogisch medewerkers begeleiden kinderen in het leren omgaan met anderen. Kinderen leren hun gevoelens te delen, samen te spelen, samen te eten en te communiceren. Daarnaast vinden wij het belangrijk dat er voldoende aandacht besteed wordt aan het aangaan van banden, het sluiten en verbreken van vriendschappen en is er aandacht voor de weerbaarheid van de kinderen. Daarbij hoort ook het accepteren van waarden en normen en leren omgaan met regels.

Wij begeleiden en stimuleren de kinderen hierbij door:

- Een breed scala aan activiteiten aan te bieden, zodat zoveel mogelijk aspecten van de sociale ontwikkeling op een evenwichtige manier aan bod komen (samen tekenen en verven, kringspelletjes, groepspelletjes, gezamenlijk liedjes zingen, dansen, feestvieren etc.).
- Communiceren door middel van stemgeluid (intonatie) en lichaamshoudingen. Tevens worden er bij de jonge kinderen gebaren gebruikt om de communicatie te ondersteunen.

- Zowel binnen als buiten vrijspel situaties te creëren, zodat het kind kan kiezen met wie ze speelt en vriendschappen kan aangaan.
- Hen te stimuleren zelf dingen aan andere kinderen te vragen en niet steeds naar de pedagogisch medewerker gaan.
- Begeleide momenten aan te bieden waarin kinderen uitgenodigd worden samen activiteiten te ondernemen.
- Regelmatig actief met de kinderen mee te spelen.
- Complimenten te geven als kinderen sociaal “gewenst” gedrag vertonen.

Kinderen worden vrij gelaten of ze mee willen doen aan een activiteit. Wanneer een kind aangeeft niet mee te willen spelen dan wordt hiervoor ruimte gecreëerd. Samen spelen vinden wij belangrijk bij Tuintje regenboog maar er worden ook momenten gecreëerd waarbij de kinderen iets alleen kunnen doen.

Waarden en normen

Waarden

Waarden zijn idealen en motieven en zijn over het algemeen opvattingen over wat wenselijk is. Onder waarden verstaan wij meer of minder bewuste (gemeenschappelijke) opvattingen over wat goed of fout is. Waarden betreffen opvattingen over wat mensen belangrijk, mooi of juist vinden en wat zij daarover denken, voelen en zeggen (dat wat wenselijk is).

Normen

Normen zijn concrete richtlijnen voor het handelen; ze regelen het dagelijks sociaal verkeer. Onder normen verstaan wij verwachtingen over hoe men zich behoort te gedragen (dat wat gewoon is). Normen gelden als maatstaf waarnaar het gedrag van mensen wordt gemeten. Normen vloeien voort uit waarden.

Waar groepen mensen met elkaar samenleven en –werken zijn regels en normen noodzakelijk, dus ook op het kinderdagverblijf. De verwachtingen naar kinderen wat betreft het naleven van regels en normen is uiteraard verbonden aan leeftijd en ontwikkelingsfase.

Het doel van het hanteren en naleven van waarden en normen is een sfeer te scheppen waarbij iedereen zich veilig, vertrouwd en prettig voelt: kinderen, ouders en personeelsleden. Door onderscheid te maken tussen gewenst en ongewenst gedrag in de groep worden normen en waarden vertaald naar algemeen geaccepteerd gedrag en regels. Onder gewenst gedrag in de groep verstaan wij het gedrag waarbij kinderen, ouders en personeel zich aan de groepsnormen en regels houden, waardoor de sfeer positief beïnvloed wordt en de

veiligheid gewaarborgd is.

Overdracht van normen en waarden

De komt tot stand op de volgende manier:

- Een kind leert respect voor anderen en zijn omgeving te hebben als het zelf met respect behandeld wordt. Dit willen wij proberen te bereiken door ons te verplaatsen in het gedrag van het kind en door duidelijk met het kind te praten over zijn gedrag.
- Kinderen worden bekend op de geldende normen door de leefregels die voor de leefgroep zijn opgesteld. Op het kinderdagverblijf gelden een aantal concrete gedragsregels die op iedere groep worden nageleefd. Tevens worden ouders gedurende de intake middels de verstrekte informatie op de hoogte gesteld van de geldende leef- en huisregels van Tuintje Regenboog.
- De groepsleiding dient altijd het goede voorbeeld te geven. De pedagogisch medewerkers gaan respectvol met elkaar om. Zij gebruiken passend taalgebruik, zijn zich bewust van hun lichaamstaal en snijden geen gespreksonderwerpen aan die niet voor de kinderen bedoeld zijn. De groepsleiding dient sensitief en responsief met de kinderen om te gaan. Sensitief houdt in het op de juiste manier onderkennen van de emoties, gedachten en het gedrag van de kinderen. Responsief betekent adequaat anticiperen op de emoties en het gedrag van de kinderen. De groepsleiding dient zich eveneens te houden aan de geldende leefregels op de groep. Van de kinderen wordt ook verwacht dat zij zich houden aan deze regels. Pedagogisch medewerkers hebben een belangrijke rol in het overbrengen en aanleren van wat wenselijk is.
- Pedagogisch medewerkers kunnen gewenste of ongewenste handelingen benoemen. Voor het fruit eten handen wassen, niet met volle mond praten, anderen laten uitpraten, handen wassen na het plassen, speelgoed opruimen, afmelden wanneer een kind wordt opgehaald. Het zijn voorbeelden van sociale en hygiënische waarden.
- Naast respect voor anderen is het belangrijk dat kinderen leren omgaan met materialen en de omgeving (wereld) om ons heen. Wij leren de kinderen dat ze voorzichtig omgaan met het speelgoed van het kinderdagverblijf of van de andere kinderen en dat ze met respect omgaan met knutselwerken van andere kinderen. Ook vinden wij het belangrijk dat kinderen leren met zorg om te gaan met de natuur en het milieu, bijvoorbeeld door geen takken van de bomen te trekken. Door middel van uitstapjes of activiteiten leren de kinderen hoe wij op gepaste wijze met de natuur om gaan.

Wennen en afscheid nemen

Wanneer een kind voor het eerst komt, maakt de pedagogisch medewerker in overleg met de ouder(s) tijdens het intakegesprek afspraken over de wenperiode. De wenperiode start op het moment dat de plaatsingsovereenkomst ingaat. Het wenschema is vastgesteld in overleg met de ouders en kan worden aangepast als het wennen moeilijk of juist erg soepel verloopt. De wenperiode is bedoeld om het kind kennis te laten maken en te laten wennen met de

omgeving en de pedagogisch medewerker(s). De pedagogisch medewerker voelt hierbij aan hoe het contact met het kind verloopt.

Wanneer een kind afscheid neemt besteden wij daar aandacht aan. Afscheidsfeestjes worden gevierd volgens een vast ritueel, zodat de kinderen herkennen dat het om afscheid gaat. Het kind staat even in het middelpunt van de belangstelling.

Rituelen

Ouder(s) en hun kind hebben vaak een eigen ritueel – bij brengen van het kind – voor gedag zeggen. De pedagogisch medewerker begeleidt het kind daarbij (samen zwaaien, even knuffelen). In sommige groepen gaan de kinderen en ouders over op hetzelfde ritueel, bijvoorbeeld als de locatie een heel goed ‘zwaairaam’ heeft. Tevens kan een kind specifieke gewoonten hebben, zoals het slapen met een knuffel. Hier wordt zover mogelijk in meegegaan en aangegeven/ besproken tijdens het intakegesprek met de ouder(s).

Nieuwe pedagogisch medewerker op de groep

Als er binnen Kinderdagverblijf Tuintje Regenboog een nieuwe medewerkster werkzaam is op de groep, bereiden wij de ouders en de kinderen voor op haar komst. Dit doen wij door de nieuwe medewerkster een leuk, kort kennismakingstukje over zich zelf te laten schrijven met een foto erbij zodat ouders alvast aan het “nieuwe” gezicht kunnen wennen. Dit stukje plaatsen wij in onze nieuwsbrief die wordt verstuurd aan de ouders. Daarnaast hangen wij het geschreven stukje met foto op onze informatie borden in de centrale hal. Op de eerste werkdag van de pedagogisch medewerker stelt zij zichzelf voor aan de kinderen en de ouders. De nieuwe medewerker houdt rekening met de individuele behoeften van de kinderen door ze de tijd te geven aan haar te wennen. Een kind geeft zelf aan wanneer er genoeg vertrouwen is.

Informatie voor de ouders

Naast onze website, pedagogisch beleidsplan en het informatie boekje brengt Tuintje Regenboog één keer per maand of per kwartaal een nieuwsbrief uit. In deze nieuwsbrief staat bijvoorbeeld informatie over een nieuwe medewerkster op de locatie, welke kinderen er nieuw zijn of welke kinderen er ons gaan verlaten. Daarnaast worden mededelingen vanuit de directie in de nieuwsbrief beschreven en geven wij aan wanneer er vrije/studiedagen zijn gepland waardoor Tuintje Regenboog gesloten is. De nieuwsbrief wordt digitaal verzonden. Op de informatie borden in de centrale hal hangen wij ook de nieuwsbrieven op en andere informatie brieven over bijvoorbeeld feestelijke activiteiten. Op deze borden is ook informatie aangegeven over onze oudercommissie.

Wij vinden het belangrijk dat ouders naast de dagelijkse overdracht goed op de hoogte blijven van alle actualiteiten die spelen op ons kinderdagverblijf.

Voeding

Er wordt gezamenlijk fruit, brood, een warme maaltijd of crackers gegeten en gedronken aan tafel. Aan tafel wordt ook altijd even gezongen en/of voorgelezen. De pedagogisch medewerker zorgt voor een ontspannen sfeer tijdens het eten en drinken. Kinderen wordt aangeleerd dat zij op elkaar wachten en blijven zitten tot alle kinderen klaar zijn met eten en drinken. De warme maaltijden zijn altijd halal bereid. Tevens wordt rekening gehouden met allergieën of vegetarische voorkeur.

Dagprogramma

De baby's op de babygroep volgen het ritme van thuis (bepaald door de ouders). De dagactiviteiten bij deze groep, bestaan voornamelijk uit het verzorgen en knuffelen (vertrouwd en veilig gevoel). Baby's zijn vooral bezig met het ontwikkelen van de zintuigen. De omgeving is hierop aangepast door bijvoorbeeld speelkleden, gekleurde blokken, rammelaars etc. De pedagogisch medewerksters spelen op de ontwikkelingen en bevordering van welzijn in door veel tegen de baby's te praten, Daarnaast worden er ook praktische motorische zaken geoefend die passend zijn bij de ontwikkeling van het kind. Voorbeelden hiervan zijn het oefenen met zitten, kruipen, lopen en het flesje vasthouden.

Dagprogramma verticale groep en grote baby's van de babygroep:

07.30-09.30 uur	De kinderen worden gebracht.
09.30-10.00 uur	We gaan met elkaar aan tafel en eten vers fruit en drinken melk. <i>Verschoning ronde 1/ WC gebruik</i>
10.00-11.00 uur	Activiteiten zoals spelletjes, schilderen, tekenen, puzzelen, dansen en natuurlijk, zodra het weer het toelaat, naar buiten!
11.00-11.30 uur	Opruimen en omkleden. Ook kinderen die nog niet zindelijk zijn stimuleren wij om even op het kindertoiletje te zitten(dit gebeurt na overleg met ouder). <i>Verschoning ronde 2/ WC gebruik</i>
11.30-12.30 uur	Aan tafel liedjes zingen, boekje lezen en samen lunchen met een warme maaltijd op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag. Op woensdag lunchen we met een broodmaaltijd. Er word sap of water gedronken bij de lunch. <i>Verschoning ronde 3/ WC gebruik</i>

12.30-14.30 uur	Tijd voor een dutje. De oudere kindjes blijven op en kunnen iets rustigs voor zichzelf doen of met elkaar een spelletje.
14.30-15.30 uur	De kinderen worden uit bed gehaald, gaan plassen en kleden zich, zo nodig met hulp, weer aan. Daarna gaan we met elkaar aan tafel ,eten we een verantwoord tussendoortje en drinken we een beker melk of sap. <i>Verschoning ronde 4/ WC gebruik</i>
15.30-18:30 uur	Vrij spelen of activiteiten, als het weer goed is, lekker buiten Een tussendoortje en iets te drinken. De kinderen worden opgehaald en ouders en leidsters praten nog even na over de gebeurtenissen van de dag. <i>Verschoning ronde 5/ WC gebruik</i>

Activiteiten voor de baby's

Spel en activiteiten bij jonge baby's zijn grotendeels individueel gericht. Heel vaak worden er liedjes voor de kinderen gezongen. We laten de kinderen voelen aan verschillende materialen zoals knuffels en blokken. We zorgen ervoor dat baby's regelmatig van speelplek wisselen (box of op het speekleed). Ook is praten en spelen met vingerpoppetjes of knuffeltjes erg leuk. Nieuwe materialen en spelletjes bieden kinderen steeds nieuwe uitdagingen. Het speelgoed op de babygroep is meestal zacht en groot. Dit in verband met de veiligheid. Er zijn knuffels, boekjes en ballen en voor de grotere baby's ook puzzels en blokken. De pedagogisch medewerkers kijken goed naar de kinderen, hun ontwikkeling en behoeftes. Ze onthouden waarmee de baby's gespeeld hebben. Aan de hand van deze informatie bieden de pedagogisch medewerkers ander speelgoed aan en leggen ze neer op plekjes waarvan ze verwachten dat het kind prettig vindt. Sommige grotere baby's spelen al meer naast elkaar en zoeken elkaar ook op. Vaak omdat de ene een speelgoedje heeft wat de ander wil. Met grote baby's wordt een start gemaakt met knutselactiviteiten

Baby voeding

Baby's krijgen hun fles als ze honger hebben. We houden zoveel mogelijk rekening met de wensen van ouders en hun thuisritme. Wel bieden we een kind de fles aan als we denken dat het eerder honger heeft. Het kan zijn dat dit iets afwijkt van het ritme thuis. Als kinderen zelf hun fles kunnen vasthouden leggen we hen op een groot kleed of in een wipstoeltje. De fles wordt ondersteund door een kussen onder toezicht van ons. Baby's krijgen een verse

fruihap of kleine stukjes fruit indien ouders hebben aangegeven dat hun baby daar klaar voor is. Als baby's toe zijn aan vastere voeding zoals brood of vla, dan wordt dit in overleg met ouder(s) aangeboden. Bij fruit moment krijgen de kinderen wat te drinken. We leren de dreumesen op elkaar te wachten voor ze van tafel af gaan. Voor dreumesen is dit vaak nog erg moeilijk. We zorgen er dan ook voor dat wachten op elkaar wel reëel en redelijk blijft.

Slapen van de baby's

Op de babygroep slapen de kinderen op verschillende tijden. Dit is afhankelijk van hun ritme en hun behoefte. We brengen de kinderen naar bed op de tijden die ouders hebben aangegeven bij de pedagogisch medewerkers of wanneer zij daar aan toe zijn. Als een kind wakker wordt of niet kan slapen halen we het weer uit bed. We controleren om het kwartier of de kinderen lekker slapen of wakker zijn. Bij kinderen die moeite hebben om in slaap te komen blijven we er even bij om ze rust en een vertrouwd gevoel te geven. Vanaf 1 jaar komen ze in een vast ritme gelijk aan de peutergroep soms nog met 2 slaapmomenten.

Overdracht

Als de kinderen worden opgehaald wordt er aan de ouder(s) / verzorgers een overdracht gegeven door de leidster. Zo blijven ouders/ verzorgers goed op de hoogte wat hun kind die dag allemaal gedaan heeft, gegeten heeft en geleerd heeft. De overdracht bij de baby's: Wij houden gedurende de hele dag op een daglijst bij wat ieder kind die dag heeft gegeten / gedronken, hoe vaak en lang het geslapen heeft en hoeveel plas/poep luiers. De ouders hebben de gelegenheid om een schriftje mee te nemen naar het kinderdagverblijf om het dagritme en alle bijzonderheden in op te schrijven van thuis. Daarnaast schrijven wij ook in het schriftje hoe de dag is verlopen op het kinderdagverblijf.

Straffen, belonen en troosten

Bij het ontdekken en verkennen van de omgeving van het kind hoort ook het aftasten van grenzen. In een groep wordt met regels gewerkt, zodat kinderen leren met elkaar om te gaan. Daarnaast zijn er regels die kinderen leren betreft het omgaan met zelfstandigheid en keuzes maken.

Straffen en belonen hebben niet alleen met zelfstandigheid te maken, maar horen bij het totaal van opvoeden en begeleiden. Kinderen vragen om grenzen en die proberen wij aan te geven. Elke pedagogisch medewerker heeft ook haar eigen grenzen die ze moeten bewaken. 'Straffen' is een zware term als het om peuters gaat en daarom hebben wij gekozen voor het woord 'corrigeren'. 'Kinderen kunnen het aangeven van een grens of 'boos' worden echter wel als straf ervaren.

Het is niet altijd nodig om 'stout' gedrag te corrigeren omdat wij zien dat het belonen van gewenst gedrag de kinderen stimuleert om dit te laten zien. De pedagogisch medewerker kan, afhankelijk van de omstandigheden, ervoor kiezen het gedrag te negeren. Als er toch gecorrigeerd wordt houden wij net als met belonen rekening met de individuele verschillen de leeftijd en ontwikkelingsniveau van kinderen. Als er conflicten zijn worden deze uitgepraat en goedge maakt. Het kind wordt hier actief bij betrokken, zodat het steeds beter leert met conflicten om te gaan en deze zelfstandig leert op te lossen. Het aangeven van grenzen gebeurt altijd met respect voor het kind. Het kind krijgt ook altijd uitgelegd waarom het iets 'fout' heeft gedaan.

Hoe grijpen wij in:

- Naar het kind toe gaan; niet roepen op afstand
- Op ooghoogte komen met het kind
- Aanspreken op het gedrag(afwijzen van het gedrag, niet het kind) en soms: het eventuele voorwerp van conflict wegnemen
- Indien nodig het kind/de kinderen apart nemen en vragen wat er aan de hand is
- Uitleggen waarom iets niet mag
- Bij ruzie onderling samen met de kinderen een oplossing of manier zoeken om het weer goed te maken.
- Na een tweetal keer aanspreken volgt: apart zetten in de nadenkhoek (kort en afhankelijk van de leeftijd hoe).De pedagogisch medewerker komt vervolgens terug naar het kind en legt kort en bondig uit waarom iets niet mag.
- De pedagogisch medewerker die heeft ingegrepen, rondt het ook weer af positief af door even met het kind na te praten en duidelijk te stellen dat zij niet meer boos is.

De uitleg wordt uitgebreider naarmate het kind ouder is. Eerst 'Niet slaan, dat doet pijn' en later 'je mag niet slaan omdat ... '. Het is altijd zinvol om uit leg te geven omdat kinderen leren door herhalen, omdat zij dan leren wat oorzaak en gevolg is, omdat je daarmee ook een voorbeeld stelt voor andere/oudere kinderen en omdat het goed is voor de taalontwikkeling.

Met belonen zijn wij continu bezig. Het is een vorm van stimuleren en het gebeurt op verschillende manieren. Een beloning kan zijn: vriendelijke woorden, glimlachen, applaus, duim opsteken, een aai of een schouderklopje.

Troosten

Wanneer er een vertrouwensband bestaat, voelt het kind zich zo vertrouwd en op zijn gemak dat het door de pedagogisch medewerker getroost kan en wil worden. De pedagogisch medewerker heeft hierbij oog voor het individuele kind dat op zijn eigen manier, naar zijn eigen behoefte getroost wil worden. Als een kind verdrietig is, toont de pedagogisch medewerker begrip. Je mag verdriet hebben, pijn doet echt zeer, huilen is normaal etc. De pedagogisch medewerker toont ook begrip door het kind te koesteren en, wanneer het kind dit wil, op schoot te nemen. Nadat het kind rustig is geworden, komt de pedagogisch medewerker even op de gebeurtenis terug.

Veiligheid en gezondheid in de omgeving

Wij vinden het belangrijk dat de speelomgeving van de kinderen veilig, hygiënisch en gezond is. Dit geldt zowel voor het gebouw, inrichting en (spel)materialen. Het kinderdagverblijf van Tuintje Regenboog:

- beschikt over minimaal 3,5 m² bruto- oppervlakte passend ingerichte speelruimte en werkoppervlakte
- beschikken over een afgestemde, afzonderlijke slaapruijnte voor kinderen tot de leeftijd van 4 jaar.
- beschikken over een aangrenzende, voor kinderen veilige en toegankelijke, alsmede op de leeftijd van de kinderen passend ingerichte buitenspeelruimte, waarvan de oppervlakte minimaal 3 m² bruto-oppervlakte speelruimte per aanwezig kind bedraagt
- oefenen ieder jaar het ontruimingsplan. Op elke vestiging zijn een aantal opgeleide bedrijfshulpverleners, die jaarlijks bijgeschoold worden in EHBO en brandbestrijding.
- voert een risico-inventarisatie uit op het gebied van veiligheid en gezondheid van de gehele locatie. De medewerkers zijn op de hoogte van de risico's en de aanpak daarvan en handelen conform het veiligheid en gezondheidsbeleid, protocollen en werkinstructies.

Veiligheid

In ons veiligheidsbeleid inventariseren wij alle risico's omtrent de veiligheid op Tuintje Regenboog. Zo vragen wij u aandacht voor de volgende punten;

- Laat u tas niet onbeheerd achter, bijvoorbeeld in de entree of op de groepen omdat kinderen medicijnen en dergelijke uit uw tas kunnen pakken;
- Indien u uw kinderwagen/buggy en/of maxi cosi achterlaat in de entree, wilt u deze dan inklappen of zo dicht mogelijk tegen de muur aanzetten zodat er een vrije doorgang wordt behouden;
- Indien sneeuw of regen buiten, laat u kind(eren) bij binnenkomst hun voeten vegen op de mat zodat de vloer niet glad wordt;
- De entreedeur altijd goed sluiten bij binnenkomst en bij het verlaten van het pand. Vanwege veiligheidsredenen vragen wij u dan ook indien de bel gaat of er staat iemand voor de deur, om niet de deur open te maken als u beneden in de hal bent.

Gezondheid

- In de zomermaanden vragen wij u om uw kind(eren) in te smeren met een hoge factor antizonnebrandcrème voordat zij naar de opvang komen;
- In de zomermaanden vragen wij u om uw kind(eren) zonbescherming mee te geven zoals een extra T-shirt en petje/zonnehoedje;
- Wij accepteren alleen gekoelde meegebrachte borstvoeding;
- Wij accepteren alleen zuigelingenvoeding in poedervorm;

- Er mogen geen huisdieren mee worden gebracht naar binnen;
- Wij geven geen koortsverlagende medicijnen, uitzonderingen zijn indien er een persoonlijk ziekteprotocol is opgemaakt;
- Voor het toedienen van medicijnen op recept moet de ouder(s) een verklaring invullen.
- Wij geven alleen medicatie die in de originele verpakking met bijsluiter worden aangeleverd.

Bij Tuintje Regenboog staat hygiëne hoog in het vaandel. U kunt hier ook steentje aan bijdragen. Zo treft u bij binnenkomst in beide entree ruimtes een rode mand met sloffen. Deze sloffen zijn verplicht om aan te trekken over uw eigen schoeisel. Dit houdt de vloeren schoon voor de kleinere kinderen die over de vloer kruipen.

7. Volgen en signaleren

Mentorschap

Aan ieder kind wordt een mentor toegewezen. Tijdens het intake gesprek zal bekend worden gemaakt aan de ouders welke pedagogisch medewerker de mentor is van het kind. De mentor werkt op de groep waar het kind is geplaatst. De pedagogisch medewerker/mentor volgt de ontwikkeling van het kind en is het eerste aanspreekpunt voor de verzorger(s) en/of ouder(s).

Op de groep is een verdeling gemaakt welke kinderen bij welke mentor horen. Iedere mentor heeft een eigen witte mentor map op de groep waar alle gegevens en bijzonderheden van de mentorkinderen in zitten. De mentor zorgt ervoor dat de collega's op de hoogte zijn van de afspraken die zijn gemaakt, zoals bijvoorbeeld slaapgewoontes of wat het kindje wel of niet mag eten etc. Wij vinden het belangrijk dat er een goede band is tussen de mentor, de ouder(s) en het kind. Daarom zullen wij de eventuele wisseling van een mentor altijd beperken.

Geen kind is hetzelfde en ieder kind ontwikkelt zich dan ook op zijn/haar eigen manier. Toch kunnen er signalen zijn die extra aandacht nodig hebben. Dit betreft zowel kinderen met een normale ontwikkeling, een ontwikkelingsachterstand, als kinderen met een handicap. In alle gevallen is extra zorg en aandacht van belang. Wanneer een kind zich, in vergelijking tot leeftijdsgenoten, anders gedraagt, dan valt zijn gedrag op. Het gedrag van andere kinderen

wordt dan de maatstaf waaraan opvallend gedrag wordt gemeten. Je zou kunnen zeggen dat het gedrag van de andere kinderen normaal is en het gedrag van dat ene kind afwijkend of opvallend. Dit geeft het idee dat het gedrag dat de meeste kinderen vertonen het enige juiste is.

Tot de verantwoordelijkheid van de leidsters behoort het onder andere om stoornissen en/of belemmeringen in de ontwikkeling van het kind te signaleren. Doordat zij meerdere dagen/ dagdelen met kinderen werken en een professionele opleiding hebben, valt juist opvallend gedrag op.

Er zijn tal van redenen waarom kinderen opvallend gedrag kunnen gaan vertonen. Door de geboorte van een broertje of zusje kan een kind bijvoorbeeld een korte terugval hebben in een vorig stadium van zijn ontwikkeling.

Kinderen kunnen bij ons rekenen op extra begrip en aandacht. Als ouders of pedagogisch medewerkers opmerken dat een kind gedurende een periode afwijkt in zijn of haar gedrag, is dit reden voor overleg. Op grond van observaties wordt het gedrag in kaart gebracht.

Pedagogisch medewerkers die kinderen begeleiden in een groep, observeren voortdurend de aanwezige kinderen. Daarnaast krijgen ze allerlei informatie over een kind.

Informatie die verstrekt wordt door ouders/ verzorgers, bijvoorbeeld 'Jan heeft slecht geslapen of Luuk is vandaag erg hangerig', maar ook door de leraren op school, bijvoorbeeld, Jeroen was erg druk vandaag, Gerda wilde niet luisteren en was erg dwars, daarnaast krijgen de pedagogisch medewerkers informatie door middel van hun eigen observaties.

Het is ook heel belangrijk om goed met ouders/ verzorgers van de kinderen te praten en gedrag te bespreken. Van elkaar leer je niet alleen meer over het kind maar krijg je ook veel achtergrond informatie en krijg je misschien wel goede handvaten om het gedrag van het kind te begrijpen of in goede banen te leiden.

Na het invullen van de observatielijsten van Uk&Puk, wat eenmaal per jaar in de maand van de verjaardag wordt gedaan, worden de ouders/ verzorgers uitgenodigd voor een gesprek. Tijdens dit gesprek worden de bevindingen van de observatie besproken en indien nodig bekijken we samen met de ouders wat er met het kind aan de hand kan zijn en hoe we hiermee om kunnen gaan. Een goede afstemming in de omgang met het kind biedt in veel gevallen al uitkomst. Ouder(s)en/of verzorger(s) kunnen te allen tijde de observatie verslagen van hun kind inzien.

Mocht de problematiek onduidelijk blijven en vragen om extra hulp, dan kunnen de pedagogisch medewerkers advies vragen aan de pedagoog. De pedagoog heeft de taak om voor een optimaal mogelijk opvoedklimaat te zorgen op Tuintje Regenboog. De pedagoog adviseert en coacht de pedagogisch medewerkers als er bijzonderheden of problemen zijn met een kind op de groep. De pedagoog kan bij problemen in de ontwikkeling en/of gedrag, op de groep komen om het kind te observeren. De observaties worden besproken met de beroepskrachten, pedagoog en de ouder(s) en/of verzorger(s) van het kind.

Is de problematiek dermate onduidelijk dan wordt ouder en kind verwezen naar een passende instantie zoals bijvoorbeeld het consultatiebureau of huisarts.

Stappenplan bij signalering bijzonderheden en/of problemen in de ontwikkeling

Stap 1: Informatie verzamelen over het kind bij ouder(s) en/of verzorger(s), etc.

- Bespreken directe collega's
- Tijdens de overdracht informatie verzamelen
- Eerste signaal naar ouder(s) en/of verzorger(s)
- Afspraak inplannen met ouder(s) en/of verzorger(s)

Stap 2: Observeren

- Observeren op de groep
- Verslaglegging observaties
- Indien nodig pedagoog inzetten

Stap 3: Gesprek ouder(s) en/of verzorger(s)

- Bevindingen observaties bespreken
- Indien nodig, pedagoog inzetten
- Afstemming omgang met kind op de groep en/of in bepaalde situaties

Stap 4: Observeren en rapporteren

- Observaties maken
- Rapporteren/verslaglegging
- Pedagoog inzetten
- Eventueel afspraak met ouder(s) en/of verzorgers

Stap 5: verwijzing ouder en kind naar een passende instantie

Er worden jaarlijks verschillende externe trainingen/ cursussen aangeboden aan de pedagogisch medewerkers van Tuintje Regenboog om de kennis en het handelen rondom het signaleren van problemen in de ontwikkeling van kinderen te vergroten. Daarnaast werken de pedagogisch medewerkers op Tuintje Regenboog volgens het protocol; kinderen met opvallend gedrag indien er zich bijzonderheden of problemen voordoen in de ontwikkeling van een kind.

Overdracht aan school

Bij elk kind dat met 4 jaar Tuintje Regenboog verlaat wordt een overdrachtsformulier ingevuld door de mentor. Dit overdrachtsformulier zal besproken worden tijdens het eindgesprek d.m.v. het 10 minuten gesprek. Op het overdrachtsformulier staan kort eventuele bijzonderheden die aandacht vereisen om een goede start op school te maken.

De ouder(s) dienen dit overdrachtsformulier in drievoud te ondertekenen en geven middels deze ondertekening toestemming aan Tuintje Regenboog om het overdrachtsformulier te versturen aan de basisschool van het desbetreffende kind. Er zal een exemplaar aan de ouder(s) worden meegegeven, een exemplaar wordt bewaard door Tuintje Regenboog en de derde wordt verstuurd aan de desbetreffende basisschool. Het kan voorkomen dat ouders geen toestemming willen geven om overdracht te geven aan de basisschool. In dat geval zal dit vermeld worden op het overdrachtsformulier waarna de ouders dit ondertekenen.

Indien er vragen en/of onduidelijkheden zijn mag de basisschool altijd contact met ons opnemen. Wij zijn altijd bereid om een warme overdracht te geven.

Mentorschap bij overgaan naar andere leeftijdsgerichte groep

Wanneer kinderen overgaan naar de volgende leeftijdsgerichte groep na hun verjaardag of bij wisseling van stamgroep wordt het kind dossier overgedragen aan de nieuwe mentor. Daarnaast wordt er een mondelinge overdracht gedaan aangaande de ontwikkeling en bijzonderheden van het kind.

8. Samenwerking met ouders

Een goed contact en regelmatig overleg tussen ouders en pedagogisch medewerkers vormen de basis voor goede kinderopvang. Onder oudercontacten verstaan wij alle gesprekken en momenten van informatie uitwisseling met ouders met betrekking tot het kind. Voorbeelden hiervan zijn: haal en brengcontact, oudergesprekken, 10-minuten gesprekken(1x per jaar), ouderavonden, mailverkeer, nieuwsbrief, verslagen en via het ouderinformatiebord.

Oudercontacten zijn belangrijk en een essentieel onderdeel van het werk. Het initiatief tot het leggen van de oudercontacten ligt bij de pedagogisch medewerkers. Het meeste contact heeft plaats bij het brengen en halen. We proberen ons in het contact te verplaatsen in de ouder en het kind. We tonen respect en belangstelling voor andere culturen en gewoonten.

Het doel van oudercontacten is:

- informatie uitwisselen over het kind
- de ouder een vertrouwd /veilig gevoel geven
- de ouder op de hoogte stellen wat er met het kind op het dagverblijf gebeurt
- geïnformeerd worden over de thuissituatie
- het op één lijn komen van ouders en pedagogisch medewerkers ten aanzien van de (wijze van) opvoeding en verzorging van het kind

Voorbeelden van oudercontacten:

A) Kijkje nemen op het dagverblijf/rondleiding

Ouders kunnen voor de plaatsing een keer komen kijken op het kinderdagverblijf. Vooraf kunnen zij een afspraak maken met directie en/of leidinggevende.

B) Halen en brengen

Deze contacten zijn dagelijks en meestal mondeling. Het doel van 'haal en brengcontacten' is elkaar informeren over hoe het thuis of op het dagverblijf met het kind gegaan is.

Als een kind een dag niet komt, verwachten wij van ouders dat zij bellen om dit te melden. Vaak vertellen zij ook of een kind ziek is, wat het kind heeft of waarom het anders niet komt.

C) Oudergesprekken

Intakegesprek: Het doel van dit eerste contact is het kennismaken en het vertrouwen winnen van de ouder en het kind. De ouder krijgt hierbij een beeld van onze werkwijze en alle informatie hoe wij zodat ze het kind met een gerust gevoel bij ons achterlaten.

10-minuten gesprek (1x per jaar): Het 10 -minuten gesprek vindt jaarlijks rondom de verjaardag van het kind plaats n.a.v. de ingevulde observatielijsten. Wij nodigen de ouder(s) uit voor een gesprekje in de maand dat het kind één, twee, drie en vier jaar wordt. Indien een kind korter dan zes maanden bij ons op de opvang is, zullen wij de observatielijsten invullen maar wordt er geen 10 -minuten gesprek aangeboden. Uitzondering hierop is wanneer er zorgen zijn over de ontwikkeling en/of gedrag. Het gesprek in de maand dat het kind vier jaar wordt is tevens het eindgesprek waarbij een overdrachtsformulier wordt ingevuld.

De pedagogisch werker bespreekt met de ouder gedurende dit gesprek over hoe hun kind zich ontwikkelt binnen de groep en individueel. Middels het observatiesysteem van Uk&Puk brengt de pedagogisch werker d.m.v. gerichte observaties in kaart hoe de ontwikkeling binnen de groep en individueel is en bespreekt dit met de ouder. Gezamenlijk kunnen de ouder en pedagogisch werker bespreken of er extra begeleiding gewenst is en zo ja op welke wijze dit vorm gegeven zal gaan worden.

Tussentijds gesprek: deze gesprekken kunnen door de pedagogisch medewerker of door de ouders aangevraagd worden. Dit gebeurt vaak als er iets aan de hand is met het kind, het gezin of de communicatie tussen ouders en het dagverblijf. De tijd en de datum worden in overleg gepland.

Eindgesprek: als een kind het dagverblijf verlaat en doorstroomt naar groep 1 van de basisschool vindt er een afrondingsgesprek plaats met de ouder(s).

Vertrouwensrelatie

Een vertrouwensrelatie opbouwen met de ouders vinden wij belangrijk, omdat:

- je als pedagogisch medewerker zo meer over het kind te weten; komt en daardoor het kind beter kunt begrijpen
- ouders vaak hun gevoel overdragen op hun kind
- je meer informatie krijgt over thuis
- het de werksfeer bevordert

In alle gesprekken met ouders is de pedagogisch medewerker in feite bezig met het leggen of onderhouden van de vertrouwensrelatie. Dit begint bij het intakegesprek en wordt vervolgens uitgebouwd in de dagelijkse overdracht. Het doel hiervan is dat ouders zich op gemak voelen, zodat ze hun kinderen met een gerust hart bij ons achterlaten en wij kunnen aansluiten bij de ontwikkeling van het kind. Onderling overleggen wij over deze vertrouwensrelatie in de werkbesprekingen. De pedagogisch medewerkers werken aan de vertrouwensrelatie door open en eerlijk te zijn en belangstelling te tonen voor ouder en kind. De informatie hoeft niet verder te gaan dan dat noodzakelijk is voor een goed contact met het kind. Wij gaan discreet met de informatie om en verwachten dat ook van de ouders.

Als een vertrouwensrelatie is verstoord proberen we hier met de ouders over te praten. We maken altijd zo snel mogelijk een afspraak. We streven ernaar om onze vertrouwensband met het kind niet te laten beïnvloeden door storingen in de relatie met de ouders. Bij een verstoorde vertrouwensband proberen we ook eerlijk ons eigen handelen te bespreken.

9. De oudercommissie

De Wet kinderopvang geeft ouders het recht de kinderopvang te beïnvloeden op belangrijke beleidsonderwerpen. Iedere vestiging van de Regenboog Kinderopvang heeft een eigen oudercommissie, bestaande uit één voorzitter en minimaal twee oudercommissieleden. Het reglement oudercommissie beschrijft de regelingen en afspraken waarbinnen de medezeggenschap bij de Regenboog Kinderopvang uitgevoerd wordt. De oudercommissie bepaalt zelf haar werkwijze en taakverdeling en legt dat vast in een huishoudelijk reglement. De oudercommissie heeft als doel de belangen van de kinderen en de ouders van de vestiging waar de oudercommissie aan verbonden is zo goed mogelijk te behartigen en de ouders te vertegenwoordigen. De oudercommissie overlegt met de leidinggevende van de locatie. De oudercommissie is bevoegd gevraagde en ongevraagde adviezen uit te brengen over de onderwerpen waarop de oudercommissie adviesrecht heeft. De oudercommissie bevordert tevens goede en heldere informatie aan ouders, de betrokkenheid van ouders bij het kinderdagverblijf en fungeert als aanspreekpunt voor ouders met klachten en informeert hen zo nodig over de klachtenprocedure.

De oudercommissie kan in de praktijk advies uitbrengen over de volgende onderwerpen:

kwaliteit van de kinderopvang	Groepsmaat Pedagogisch medewerker/ kind-ratio Opleidingseisen Pedagogisch medewerkers in opleiding Openingstijden
Kwaliteit pedagogisch klimaat	Uitvoering van het algemeen pedagogisch beleid Het (jaar)activiteitenplan / aanbod
Kwaliteit veiligheid en gezondheid	Veiligheid en gezondheidsbeleid Voedingsbeleid
Kwaliteit algemeen	Klachtenbeleid Klanttevredenheid De prijs

Alle ouders worden geïnformeerd over het te voeren beleid op het kinderdagverblijf. Dit gebeurt onder andere d.m.v. een nieuwsbrief. Het inspectierapport van de GGD is in het kindercentrum in te zien op beide centrale hallen.

10. Klachtenprocedure

Tuintje Regenboog heeft in het kader van de Wet kinderopvang een interne klachtenregeling opgesteld. Deze regeling beschrijft de werkwijze bij het behandelen en registreren van klachten van ouders. Bij voorkeur maken ouders/verzorgers een klacht eerst bespreekbaar bij de direct betrokkene. Leidt dit niet tot een bevredigende oplossing, dan kan een formele klacht ingediend worden. Afhankelijk van de klacht kan deze worden ingediend bij de leiding. Zij zijn te bereiken per email: f.bisseling@regenbooggroep.nl. of s.eliazer@regenbooggroep.nl Een formele klacht wordt schriftelijk ingediend.

Mocht interne klachtafhandeling niet leiden tot een bevredigende oplossing dan staat ouders de weg vrij naar informatie, advies en mediation bij Klachtloket Kinderopvang, gevestigd in Den Haag.

[www.klachtenloket -kinderopvang.nl](http://www.klachtenloket-kinderopvang.nl) of aanmelding van het geschil bij de Geschillencommissie. (www.degeschillencommissie.nl)

In sommige gevallen is het van belang de klacht rechtstreeks in te dienen bij de Geschillencommissie. Het reglement van de Geschillencommissie vindt u hier <https://www.degeschillencommissie.nl/media/1897/kin-reglement.pdf>

Mocht u een klacht, vraag of opmerking niet met de medewerkers van Tuintje Regenboog willen bespreken dan kun u altijd contact op nemen met de oudercommissie van Tuintje. Dit kan door via het E-mail adres van de oudercommissie een mail te sturen naar; oudersvantuintje@gmail.com.

De oudercommissie zal uw klacht, vraag of opmerking bespreekbaar maken bij tuintje en u een terugkoppeling geven van de uitkomsten.

Tuintje Regenboog stelt jaarlijks het jaarverslag klachten op en overhandigd de oudercommissie hier een exemplaar van. Voor de overige ouders ligt er een exemplaar ter inzage op de locaties.

Vertrouwenspersoon

Ouders en personeel van Tuintje Regenboog kunnen een afspraak maken met een onafhankelijk vertrouwenspersoon met zaken die betrekking hebben op ons personeel of andere medewerksters. De vertrouwenspersoon is Leida van Staden (bedrijfsarts) email: info@vanstedanbedrijfsarts.nl of 06- 41430975

11. Omgang met diversiteit en democratisch burgerschap

Kinderen groeien in Nederland op in een multiculturele samenleving. Kinderen doen thuis andere ervaringen op en leren verschillende dingen van elkaar. Tuintje Regenboog wil hierin meegaan en in haar werkwijze heeft het aandacht en ruimte voor verschillende opvoedstijlen en culturele achtergronden. Waarden en normen kunnen verschillen per cultuur, per gezin en per individu. Normen zijn ook wel tijd of trend gebonden en dus niet onveranderlijk. Daarom is het belangrijk dat er respect en begrip is voor elkaar en men zich openstelt voor persoonlijke verschillen en verschillende culturen.

De pedagogisch medewerkers van het kinderdagverblijf tonen respect voor andermans opvattingen en verwachten respect terug. We proberen kritisch te staan tegenover vooroordelen betreffende geloof, sociale klassen, sekse en seksuele geaardheid en het gedrag dat eruit voortvloeit. Bij de kinderen proberen we actief te voorkomen dat vooroordelen ontstaan; juist omdat kinderen van nature nieuwe dingen open tegemoet treden. Tevens stimuleren de pedagogisch medewerkers de kinderen om zicht te leren uiten, om te gaan met andere kinderen, hun stem laten horen en naar anderen te luisteren. Zij worden ook gestimuleerd mee te doen in het nemen van beslissingen over de dagelijkse gang van zaken.

In het werkoverleg en intercollegiale contacten worden de eigen normen en waarden onder de loep genomen en bespreekbaar gemaakt, bijvoorbeeld opvattingen over opvoeding of over man/vrouwpatronen. Daarbij worden tevens de verschillen tussen mensen onderling besproken en de waarde en normen die we hanteren binnen het dagverblijf. En: in hoeverre passen we het aanbod op de groep aan om andermans normen en waarden te respecteren.

Op het dagverblijf komen mensen uit diverse culturen samen. Ieder heeft een andere moedertaal. Op het dagverblijf is de voertaal Nederlands. Wij beschouwen een taal spreken die de meeste omstanders verstaan als een teken van respect voor de aanwezigen. We stimuleren de ouders om zoveel mogelijk onderling Nederlands te spreken, om een goed contact en betrokkenheid op het dagverblijf te bevorderen. Wanneer een ouder met zijn of haar eigen kind spreekt, kiezen zij zelf welke taal ze onderling met elkaar spreken, ook op het kinderdagverblijf. Medewerkers spreken onderling Nederlands.

12. Houding en rollen personeel

De pedagogisch medewerkers vormen het hart binnen de kinderopvang. Zij zijn degene die de kinderen begeleiden, verzorgen en stimuleren in hun ontwikkeling. Samen met de ouders dragen zij de verantwoordelijkheid voor de opvoeding. Om deze reden hechten wij veel waarde aan de kwaliteit en deskundigheid van de medewerker. Hun competenties, vaardigheden en handelen zijn mede bepalend voor de kwaliteit van opvang.

De rol van de Pedagogisch medewerker

De pedagogisch medewerker binnen de Regenboog Kinderopvang:

- geeft inhoud en vorm aan de pedagogische kwaliteit. Zij zorgt ervoor dat het kind zich op zijn gemak voelt en zich spelenderwijs kan ontwikkelen. Door er te zijn wanneer een kind haar nodig heeft, een band met het kind op te bouwen en een gezellige sfeer te creëren wordt een veilig opvoedingsklimaat geschapen.
- is degene die inspeelt op de behoefte en het zelf ontwikkelende vermogen van het kind. Zij schept voorwaarden, moedigt het kind aan en geeft het de ruimte.
- heeft verschillende rollen die situatieafhankelijk zijn. Soms observeren ze een kind, een andere keer participeert de pedagogisch medewerker en doet mee aan een spel of biedt ondersteuning wanneer het kind iets niet durft. Het kind wordt vervolgens gestimuleerd om de uitdaging aan te gaan iets nieuws te ondernemen. Soms hebben ze een bemiddelende rol, de andere keer zullen zij het kind sturen of wanneer grenzen duidelijk aangegeven moeten worden, corrigeren ze het kind. Naast deze rollen, heeft pedagogisch medewerker ook een belangrijke rol in de groep. De pedagogisch medewerker geeft de groep leiding in woord en gedrag. De relatie tussen het kind en de pedagogisch medewerker is belangrijk voor het welbevinden en de ontwikkeling van het kind. Door een betrokken houding en door open te staan voor het kind ontstaat een gevoel van veiligheid. Jonge kinderen hebben behoefte aan een veilige basis.
- is zich bewust van haar voorbeeldfunctie en handelen hier naar. Kinderen imiteren gedrag van degene waarmee zij omgaan, op allerlei gebied.
- speelt in op de behoefte van het kind waardoor het kind zelfvertrouwen krijgt. Dit bevordert het geloof en het plezier in het eigen kunnen, en maakt dat kinderen actief op verkenning durven te gaan. Pedagogisch medewerkers creëren de basis voor veiligheid en vertrouwen in de groepen. Pedagogisch medewerkers benaderen kinderen op een positieve manier, bouwen een goede band met hen op en zijn consequent in hun handelen. Zij werken op een opbouwende wijze met elkaar als groepsleiding, met kinderen en met ouders samen.
- luistert actief, neemt waar en stimuleert kinderen samen dingen te doen en te beleven.
- biedt de kinderen de gelegenheid om onderlinge contacten te hebben zonder dat zij daarbij nodig is;

- is in staat het eigen handelen te verantwoorden en bespreekbaar te maken om zo te komen tot het gemeenschappelijke doel: het ontwikkelen van professionele kinderopvang waarbij iedereen tot zijn recht komt.
- neemt het kind serieus en kan afspraken met het kind maken. Zij is de bemiddelaar, de gesprekspartner en de toezichthouder.
- brengt structuur aan in de dag en zal in overleg, en dus samen met de kinderen, het dagprogramma vorm geven. Door middel van het activiteitenaanbod probeert zij zoveel mogelijk aan te sluiten bij de belevingswereld van het kind.
- zorgt voor de juiste combinatie van professionele afstand en betrokkenheid ten opzichte van kind en ouders. Zij toont altijd respect voor ouders en kinderen. Ze houdt vertrouwelijke informatie voor zichzelf en is zich bewust van de geheimhoudingsplicht.

Binnen de organisatie bestaan heldere verwachtingen over de manier waarop alle medewerkers met kinderen dienen om te gaan. In de functieprofielen, die overhandigt zijn aan alle medewerkers, wordt duidelijk beschreven wat de organisatie van medewerkers verwacht.

De Regenboog Kinderopvang heeft in verschillende protocollen beschreven hoe het personeel omgaat met bijzondere gebeurtenissen die een kind kan meemaken. Dit geldt in ieder geval voor: ziekte en ongevallen, kindermishandeling, ontwikkelingsproblemen, voedselhygiëne (bereiden en serveren van voedsel), calamiteiten en handelingen op het gebied van de individuele gezondheidszorg (onder andere medicatieverstrekking). Deze documenten zijn opgenomen in de protocollen map. Deze map is aanwezig op alle groepen en is inzichtelijk voor alle medewerkers en belangstellenden.

Leidinggevende

Tuintje Regenboog heeft een leidinggevende die het team van pedagogisch medewerkers aanstuurt en verantwoordelijk is voor het reilen en zeilen op deze locatie. De leidinggevende speelt, evenals de pedagogisch medewerkers, een belangrijke rol in het contact met ouders. Zij is het eerste aanspreekpunt. Wederzijdse uitwisseling van informatie, afstemming, respect en begrip zijn hierbij de uitgangspunten.

13. Welbevinden

Het welbevinden van kinderen is het uitgangspunt van de Regenbooggroep. Wij willen dat ieder kind zich thuis voelt bij ons. Hier werken wij aan door onze pedagogische visie in de praktijk met de kinderen uit te voeren. Om te kunnen zien of kinderen zich inderdaad prettig voelen wordt er door de pedagogisch medewerker goed gekeken naar de kinderen. Dit gebeurt het hele jaar door.

In groepsoverleggen en informele gesprekken wordt gewerkt aan het bieden van de meest geschikte begeleiding voor elk kind. De observatielijst van de observatie methode Uk&Puk wordt voor elk kind één keer per jaar in de maand van de verjaardag ingevuld. Vervolgens houdt de pedagogisch medewerker, indien de ouders dit wensen, een 10-minuten gesprek met de ouders. In dit gesprek worden de resultaten van de observatie besproken.

14. Vermoeden kindermishandeling

Kindermishandeling komt overal voor. Kindercentra dragen een eigen verantwoordelijkheid voor het signaleren en voor het ondernemen van actie na het signaleren. De signalen moeten worden doorgegeven aan de ouder / verzorger en de instanties die hulp bieden aan het gezin. De pedagogisch medewerker heeft hierin een duidelijke taak. Zij zien de kinderen regelmatig en kunnen opvallend of afwijkend gedrag signaleren. De directie en/of de aandacht functionaris steunt de pedagogisch medewerker en geeft sturing aan het uitvoering van het protocol kindermishandeling. Binnen de Regenbooggroep is er een protocol kindermishandeling aanwezig. Deze zit in de protocollen map. De pedagogisch medewerkers dienen dit (net als alle anderen protocollen) te kennen.

Het bewust worden van een vermoeden van kindermishandeling geeft vaak een vervelend gevoel en onzekerheid over de opgemerkte signalen, angst om je er mee te bemoeien. Wat helpt om kindermishandeling te durven signaleren is de overtuiging en de wetenschap dat kindermishandeling een ernstig probleem is en waar je niet om heen kunt als je met jonge kinderen werkt.

De eerste stap is om het kind goed te observeren en waarnemingen te bespreken met de ouders / verzorgers tijdens de dagelijkse overdracht.

Vervolgens bespreek je dit met de aandacht functionaris en/of directie.

Het is niet aan de pedagogisch medewerker / aandacht functionaris en/of directie om vast te stellen dat er sprake is van kindermishandeling. Het gaat om de zorgen die zij / hij heeft over het kind. Elke pedagogische medewerker dient te weten welke stappen gevolgd moeten worden.

Bij vermoeden van kindermishandeling kunnen de pedagogisch medewerkers terecht bij de aandacht functionaris en/of directie. Jaarlijks wordt tijdens een studiedag aandacht besteed aan het signaleren en hanteren van het protocol kindermishandeling. Tijdens de maandelijkse werkoverleggen is er ruimte om bijzonderheden rondom kinderen te bespreken.

15. Planning, plaatsing en opzegging

Wanneer de gewenste plek beschikbaar is, krijgen ouders/verzorgers een bevestiging van de overeenkomst in tweevoud toegezonden. Ouders/verzorgers hebben vervolgens tien werkdagen om het aanbod te accepteren. Acceptatie van de plaats doen ouders/verzorgers door de overeenkomst te ondertekenen en retour te zenden.

De Regenboog verzorgt opvang voor kinderen in de leeftijd tot en met twaalf jaar. Op het moment dat het kind de leeftijd van twaalf bereikt verloopt de opzegging automatisch. Voor tussentijdse opzegging geldt een opzegtermijn van één maand evenals voor opzegging voor een of meerdere dagen.

16. Afwezigheid

Wanneer een kind ziek is of om een andere reden niet naar de opvang komt, vragen wij de ouders/verzorgers dit voor 9.30 uur telefonisch aan de groepsleiding door te geven.

17. Diëten

Tijdens het intakegesprek informeren de ouders/verzorgers de groepsleiding zowel mondeling als schriftelijk over eventuele diëten of allergieën van hun kind. Indien een arts het kind speciale dieetvoeding voorschrijft dienen ouders/verzorgers dit zelf mee te brengen. Het kan zijn dat kinderen uit levensbeschouwelijk oogpunt liever niet bepaalde producten krijgt. Ouders/verzorgers moeten dit aangeven bij de pedagogisch medewerkers. De Regenboog Kinderopvang respecteert dergelijke verzoeken.

18. Roken

In het gebouw van Tuintje Regenboog en op de rest van het terrein is het niet toegestaan te roken; groepsleiding dient als positief rolmodel te functioneren voor de kinderen.

19. Contact

Op kinderdagverblijf Tuintje Regenboog zijn Floor Bisseling (leidinggevende) en Sabrina Eliazer (directielid) uw aanspreekpunt. Dagelijks is er iemand van hen aanwezig. Ze zijn bereikbaar via de email: s.eliazer@regenbooggroep.nl of f.bisseling@regenbooggroep.nl of op telefoonnummer; 020 – 33 75 0 71.